

2011. április

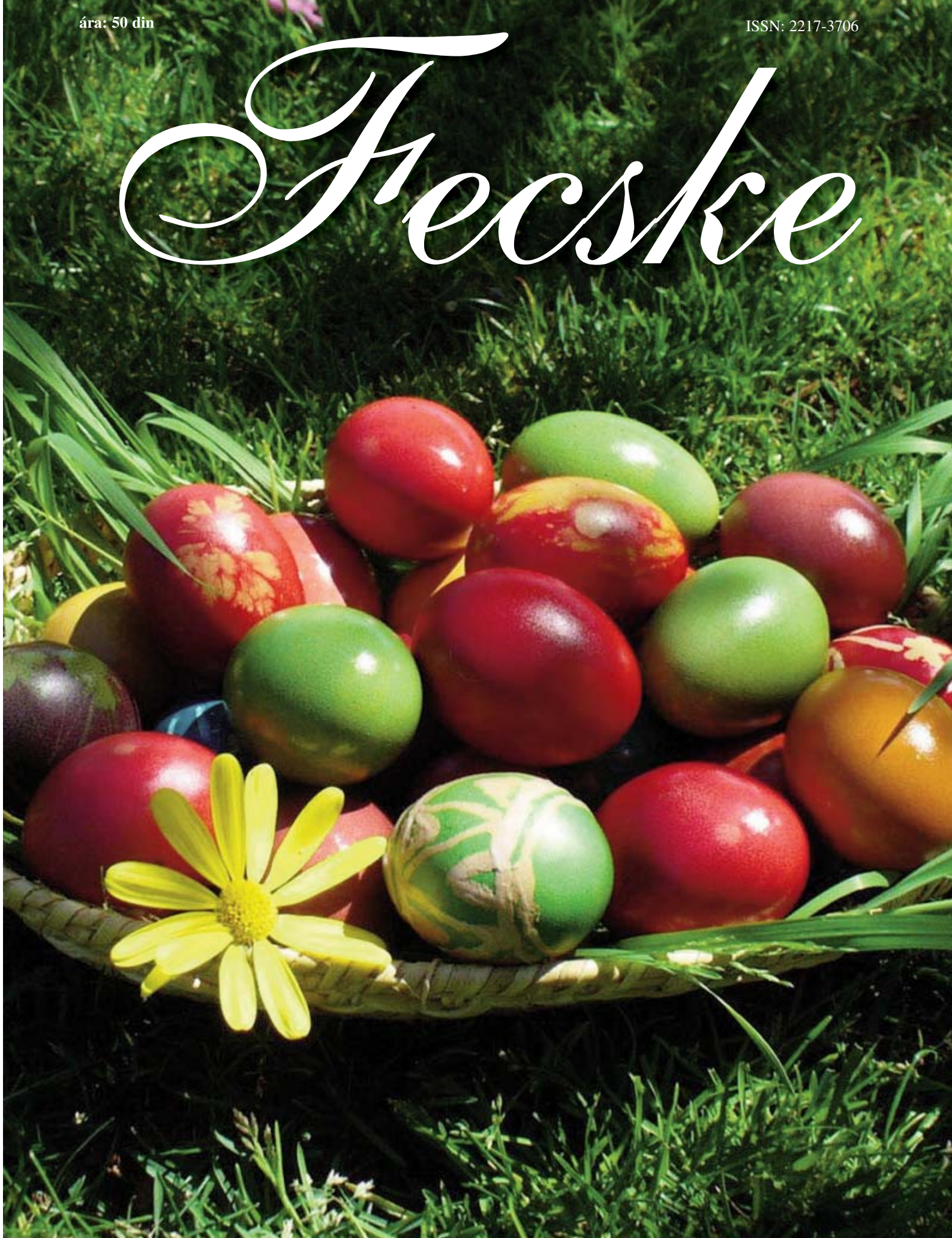
BÁCSFEKETEHEGYI HAVILAP

8. ÉVF. 3. SZÁM(78)

ára: 50 din

ISSN: 2217-3706

Fecske

HÚSVÉTI SZOMORÚSÁG ÉS MEGVÍGASZTALÓDÁS

„És mondának azok néki: Asszony mit sírsz? Monda nékik: Mert elvitték az én Uramat, és nem tudom hova tették őt.“ Jn 20, 13

Április hónap lévén figyelmünk a húsvéti ünnepkör felé irányul. Szokásunkhoz híven mostani írásunk is a húsvét üzenetével foglalkozik.

Az idézett szentírási vers és annak szövegkörnyezete, Mária Magdalénáról tudósít. Mária Magdaléna sír, nagy bánata van. Kesergésének legfőbb oka, hogy nincs többé itt a földön, akinek köszönheti az ő megújult életét. Ezt a bánatot, fájdalmat mindenki ismeri, aki egyszer eltemette szeretett családtagját, hozzátartozóját, akit nagyon szeretett. Temetőben, síroknál megállva csak sírni tudunk. A sírás emberi érzelmeinket fejezi ki, de ugyanakkor jelenti a mi tehetetlenségünket is. Ezen az ünnepen sokat gondolunk egy-egy sírra és a benne nyugvó halottunkra. Emlékezünk rájuk, siratjuk őket, talán az is eszünkbe jut, hogy a földi élet számunkra is véges. Mária sír, de történik valami, ami megvigasztalja. Jézus Krisztussal találkozik, utána elmegy és hirdeti örömmel, amit látott. A síró és kesergő embereket Isten el akarja vezetni oda, ahová Mária megérkezett. Amikor húsvétkor részt veszünk az ünnepi istentiszteleten, nem sírni megyünk oda, hanem vigasztalást meríteni, erőt nyerni, jeleket kapni arról, hogy győzedelmeskedni lehet a halálon is.

Mária benéz a sírba. Nem Jézus holttestét látja, hanem két angyalt, akik ezt kérdezik tőle miért sírsz? Az angyalok Isten küldöttei, és mindig akkor szólalnak meg, mikor Isten cselekedni készül. A kérdésük felkészít a feltámadott Krisztussal való találkozásra. Ma nem látjuk

az angyalokat, amikor kimegyünk a temetőbe és megálunk szeretteink sírjánál. Ma csak emberekkel találkozhatunk ott, egészen ritkán olyanokkal is, akik megkérdezik, hogy te miért sírsz, miért búslakodsz, gyere közzénk, imádkozzunk együtt, hallgassuk az Igét. A mi egyházunkban minden embert, aki a másik mellé áll és törődik vele, Isten angyalainak tekinthetjük. Egy másik kérdés, hogy hány ilyen emberrel találkozunk ma a temetőket járva? Az ilyen áldott találkozások is egyházunk lelkipáncszoók munkájának gyümölcsei. Nekünk lelkipáncszoók hivatásunk melléje állni a síroknak. Sírjunk a sírokkal, vigasztaljuk őket az Ige szavával. Az angyalok nem tudnak semmit tenni a síró asszonnyal, de amíg szóba állnak vele, csoda történik. Ott áll Jézus, de nem ismeri fel. A feltámadás után emberi testben jelent meg ugyan Jézus, de ez a test már nem olyan, mint a miénk. Nem romlandó, hanem romolhatatlan. Nem halandó, hanem halhatatlan. Nem tudjuk elképzelni milyen lehet ez. Testünk feltámadásában hiszünk. Az Ő ereje minket is új életre támaszt. Egyáltalán nem csodálkozunk azon, hogy Mária látta és nem ismerte fel az Urat. Csak akkor ébred rá., hogy Jézussal áll szemben, amikor nevén szólítja őt. Mi nem ismerjük Őt, de Ő ismer minket. Megszólít bennünket, Igéjével, emberi szóval. Így történik ez az istentiszteleteinken is, ahol a lelkipáncszo ember szöval hirdeti Isten üzenetét. A megszólításra Mária válaszol. Párbeszéd alakul ki Isten és ember között. Beszélgetni mindenkor lehet Istennel. Ő szól, megszólított bennünket. Ilyenkor nekünk hallgatnunk kell. Ezt nevezük imádságnak. Ahol ez megtörténik ott már nem az ember Jézust, hanem Krisztust, az Istent látjuk. A húsvét ünnepe is arról szól, hogy ezen a nagyon szép ünnepen megláthatjuk az Istent, megismerhetjük Őt, megtapasztalhatjuk végtelen kegyelmét és szeretetét. A gyülekezetben az istentiszteleteinken sem ütközünk meg azon, hogy ott csak embereket látunk. Jézus nincsen sehol. Ott van. Ahol ketten, vagy hárman megjelennek az én nevemben, én is ott leszek. Ahol jelen van az Ige, az úrvacsora, a másik ember, ott kezdődik el az örök élet. A feltámadás erői ott hatnak. Az egyház örök életre elválasztott közösség. Élő tagjai vagyunk és lehetünk. Mária nem illette Jézust. Előbb fel kell mennie a mennybe a mi Atyánkhoz, Istenünkhöz. Mennybemenetele után, a Szentlélek kitöltése után meggyőződhetünk arról, hogy feltámadott, él, és minket is éltet. Ma már nem arról beszélünk, hogy van-e feltámadás vagy nincs. A mai kérdésünk így hangzik: ha elkezdődött bennünk, mondjuk tovább, hirdessük mindenkinek. Szöval, tettel és egész életünkkel.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok kedves olvasóinknak és közösségünk minden tagjának Áldott Húsvéti Ünnepeket!

Orosz Attila

V I S S Z A P I L L A N T Ó

AZ IZIDA HÍREI

Ki gondolta volna, hogy elérjük majd azt a napot, amikor mi **Izidasok, épületeinkbe, termelésbe is kezdünk**, ami végül később inkább teherre válik, vagyis csak a termékek értékesítése. Az egyik legszebb megél-

együttérzés céljából, nagy gazdaságra nem tettünk szert. Erdekesség volt azonban részünkre a megmozdulás, amit láttunk és mi is nagy büszkeséggel irtunk fel a táblára az üzenetünket „**Összefogásban az erő**”. Az üzenet mellé

hetési forma, a kézművesség, a virágok vagy gyógy-fűszernövények termesztése korántsem hozza a várt eredményt, amit gondoltunk. Az aktivitásokon, műhelyeken készített termékek, amik készítése örömet szerez tagjainknak, csak nagy nehezen lehet értékesíteni. Jelen van a kiszolgáltatottság érzése, ami pedig csak növeli köreinkben a keserűséget és elégedetlenséget. Mi is azok közé tartozunk, akiknek már így is, óriási nehézségek árán sikerült érvényesülnie, a termékeinket azonban más helységekre utazva, napokat eltöltve a piaci asztal mellett, értéke alatt, sikerül eladni a növényeinket vagy akár bemutatnunk kézműves tárgyainkat. Virágárusaink szerintem, próbálnak azonban mozgalmat csinálni a piacon. Mert az ő számukra nap, mint nap lehet pénzt teremteni ha nagyon akarjuk. Ez semmi más, mint harc a megélhetésért egy olyan községben, a hol sok a munkanélküli. Becsére is elutaztunk abban a reményben, hogy a szervezett **Virágpiacon** eladhatjuk virágainkat és termékeinket. Az mellett, hogy ez alkalomból megismertük a **becsei polgármestert is**, aki nagy figyelemmel és együttérzéssel kísérte beszámolóinkat a munkánkról és, hogy a találkozóról, üzenetet is küldtünk a japán népnek,

mindenki egy darut készített papírhajtogatással –origami, amit elküldenek Belgrádba a japán konzulátusra. Az akcióban részt vettek a virágárusok mellett még a becsei iskolás gyerekek és a becsei polgárok is.

Nagyon aktívak voltak tagjaink a márciusi hónapban is, azonban a sok munka mellett buliztunk is! A szülinapokon, névnapokon felköszöntöttük tagjainkat. Márciusban Heni, Radmila, Joci, Ágota volt az ünnepelt. Még egyszer gratulálunk nekik és még nagyon sok és boldog születésnapot vagy névnapot kívánunk. Na persze a Nemzetközi Nőnapról sem feledkeztünk meg, igaz egy kicsit hivatalosan ünnepeltünk. Az ünneplés előtt Társulatunk megtartotta az első választói közgyűlést. A felújított bejegyzésű szervezet tagságát ismertettük az új Alapszabályzatról valamint kiválasztottuk az új Igazgatói és az Ellenőrzőbizottság tagjait. *Az eddigi tagoknak köszönjük az odaadó munkát, amit éveken keresztül nyújtottak Társulatunkban, az új tagoknak pedig gratulálunk az új tisztségekhez, habár tudjuk, hogy nagyon nagy felelősség és munka vár rájuk a jövőben.*

P.J.

A KATICABOGÁR HÍREI

Ékes példája annak, hogy a KATICABOGÁR minden fontos helyi eseményben részt vesz, így a március 8.-ra készülő ajándékok elkészítése az elemi iskola keretein belül történt. Már készülünk a testvértelepüléseink megajándékozására is, ezeket az ajándékokat, amik jelképek lesznek, mi magunk készítjük, és a falunap alkalmával adjuk át majd a vendégeinknek. Az egyesület tagjainak gyermekeit, sok fáradozással több versenyre készítünk fel, mint szavaló ének és népi tánc, mivel az iskola és a kultúregyesület színeiben több versenyen is fellépnek.

Megbeszéléseket folytatunk a községi Vöröskereszt szervezetével, a ruhagyűjtésről és annak elosztásáról, valamint más humánus tevékenységek szervezésével kapcsolatban. A régebbi felkérésnek, sajnos nem túl sokan tettek eleget, azoknak köszönjük segítségüket, a többieket, pedig továbbra is kérjük egy icipici figyelemmel, legalább jelképesen járuljanak hozzá tevékenységünkhöz.

Sajnos nem minden többgyermekes család kapcsolódott be szervezetünk munkájába, ezért kérjük Öket, hogy legyenek a szervezet tagjai, mivel azt hisszük, hogy ha többen vagyunk, nagyobb célokat is el tudunk érni.

Ez mellett még több hasonló szervezettel tartunk nagyon jó kapcsolatot, akikkel, véleményt és tapasztalatot cserélünk, egymás munkáját segítjük. Most kaptunk meghívást Zentára, egy gyermekjáték napra.

Műsort szervezünk az anyák napja megünneplésére is.

Falunk legidősebb polgáráról sem feledkezünk meg, születésnapjára újból meg szeretnénk lepni.

A nagycsaládosok összetartozása egy nagycsaládba újból, sajnos egy fájdalmas esemény, édesanyám elvesztésekor volt legláthatóbb. Őszinte segítőkézségüket és szeretetüket ezúttal még egyszer köszönöm, de ez mellett mindenki másnak is, akik mellém álltak e fájdalmas pillanatban.

Pál Eszter

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

Lassan tavaszi ruhába öltözik a természet, vele együtt falunk is. Elmúltak a hidegek, ritkúlnak az esős napok és remélem, hogy a közérzetünk is ezzel párhuzamosan „virágozni” kezd. Sok munka vár ilyenkor mindannyiunkra, de én úgy érzem, hogy ez nem esik senkinek neheze, hiszen lehetőség nyílik kertjeink, otthonaink, utcáink szépítésére, rendezésére. Jól eső érzés látni a törődést, rendet, tisztaságot. Mi is arra törekszünk, hogy ilyen képet varázsoljunk falunkról, és ha felemlítjük azt, hogy: összefogásban az erő, akkor hiszem azt, hogy közös erőfeszítéssel egy igazán SZÉP falut varázsolhatunk körénk, olyant, amilyenre mindannyian büszkék lehetünk. Próbáljuk meg, szerintem megéri! Köszönjük.

Hosszú és elsősorban nem akadály és költségmentes munka eredményezte a szemételep rendezését, használhatóvá tételét valamint megközelítését. Várható, hogy a hosszú téli hónapok alatt felgyülemlett nem

kis mennyiségű szemét kihordása a tavaszi munkálatokkal párhuzamosan beindul, ezért kihasználnánk az alkalmat és megkérnénk lakosainkat, hogy a hulladék (szemét) leürítése, lerakása, az ésszerűség mellett az ott lévő munkás útbaigazítása alapján történjen, mivel ebből kifolyólag nem kis kellemetlenségeket tudunk megelőzni.

Végezetül szeretnék kitérni a közbiztonságra. Sajnos a márciusi hónapban több betörés, lopás és sajnos még fegyveres rablás is történt. A H.K. január 28. tanácsgyűlésén

jelen volt **Pokimica Marko** a kishegyési belügyi osztály parancsnoka és még két beosztottja, akiket felkértünk, hogy egy átfogó beszámolót tárjanak elénk aktivitásairól, eredményeiről. Bácsfeketehegy területén. Szerintük a közbiztonság skálájára kielégítő – voltak verekedések, de nem nemzeti alapon, 29 bejelentett lopás volt 2010-ben (arról, hogy lettek-e meg elkövetők, még nincs kimutatás), az ide-települőkről pontos és folyamatos evidencia készül, valamint folyamatosan ellenőrzik a melékutcainkban száguldozó gépjárműveket és azok vezetőit.

Ezek után reméljük, hogy nincs ok aggodalomra, békésen hajthatjuk fejünket nyugovóra és nyithatjuk sarkig ablakunkat, bízva abban, hogy holnaptól nem lesznek gondjaink.

Juhász A.

A GAZDAKÖR HÍREI

Novembertől áprilisig minden héten megtartottuk a megszokott szerda estéket. Sok mindenről tájékoztunk, ami a mezőgazdasággal kapcsolatos. Újdonságnak számít, hogy megjelent falunkban a volt szövetkezeti géppark új tulajdonosa, aki aránylag stabil felvásárlási árakat biztosít a korai kukoricáért és az olajtökért. Ugyancsak új tulajdonosa van a hűtőháznak is, aki szintén lehetőséget kínál azoknak, akiknek kis parcelláik vannak, nem szégyelnek dolgozni és konyhakerti növényeket (brokkoli, karfiol, uborka stb.) termelnének nagy mennyiségben. Itt valószínű megoldható lesz majd a feketecsi megy értékesítése is.

Uborkatermelésre buzdít a helybeli FUTURA vállalat is, ami ha sikeres az év és kellő hozzáértéssel csinálják, sokat tud jövedelmezni. Érdekességnek számított még a KUKORICA BAROMÉTER magyarországi képviselője, **Dr. Szieberth Dénes** előadása is. Elmondása szerint ez egy versenytársulási forma, ahol a tagság igyekszik minél nagyobb termelési eredményeket elérni kukoricából. Ahoz, hogy egy bizonyos régióban elérhessék a termelési maximumot minden szakmai segítséget megkapnak. A mag és egyéb újratermelési anyag forgalmazók, gyártók komolyan megjutalmazták a kimagasló eredményeket elért termelőket ezen társuláson keresztül, külföldi utazások és egyéb juttatások formájában. Nekünk is felkínálta a lehetőséget, hogy legyünk a Kukorica Barométer tagjai, versenyezzünk a kukorica termelésben

és nem fogjuk megbánni.

Magyarországról **Jusztusz Lilla** is újra tájékoztott bennünket az örök igazságról, hogy ha javítani akarjuk a termőtalaj szerkezetét, alkalmaznunk kell a talajbaktériumok használatát. Közben eljutottunk a februári hagyományos Mátyás-napi borkóstolóig is. A meghívott vendégeink, a környék borászai 68 különböző borfajtát hoztak ízelelésre, ami nagyban elősegítette a jó hangulat kialakulását. Az ebédhez való birkát a Futura vállalat anyagi támogatásával kaptuk, amiből elkészült a már hagyományos finom birkapörkölt. Ez alkalommal megtudtuk vendéglélni a helyben tevékenykedő szakorvos csoportot is, akik díjmentesen végeztek szűrővizsgálatokat. A vendéglátást jó indulattal kínáltuk fel, de a politikai propagandától, amire kiahasználták az említett rendezvényt, elhatároljuk magunkat, mert mi civil szervezetként nem politizálunk.

Április 2-án közgyűlést tartottunk, amelyen elfogadtuk a törvényhez igazított új alapszabályzatunkat és megválasztottuk az új titkárt, **Garai László** személyében, ugyanis az eddigi titkárunk elhagyott bennünket. A közgyűléssel párhuzamosan valódi batyubálat is szerveztünk.

Orosz Kálmán

A NYUGDÍJAS EGYESÜLET HÍREI

Múlt számunkban értesítettük kedves olvasóinkat, hogy új vezetősége lett a helyi nyugdíjas szervezetnek, így most pár pontban rövid információt adunk munkájukról:

- Megkezdődött a tagság aktivizálása, tagsági nyilvántartás rendezése
- Szép számban jelentkeztek a tagok a tűzrevaló részletre való vásárlására, mivel kapcsolatban, a szervezet irodájában, vagy a **738-689** számú telefonon lehet érdeklődni, **kedden és pénteken 9-11 óra között**
- Rendszereztek a kisnyugdíjasok listáját, ami alapján, aki igényelni szeretné az ingyenes gyógyfürdő használatot, a szabadkai központ jóváhagyása után megkaphatja
- A helyi közösséggel való együttműködés eredményeként rendbe teszik az egyesület irodáját, már bemeszelték és a lámpákat is kicserélték
- A jövőben a tagság számára érdekes témák feldolgozását is tervezik

Többet a munkásságukról a fent említett telefonon, vagy az irodában a megadott időben.

szerk.

Petőfinél jártunk

Február végén az iskolánkat, délvidékről egyedül, felkérték, vegyen részt a kecskeméti 1848/49-es központi megemlékezésen, március 15-én.

Ezt a napot igen gazdag tartalommal látták el és így gyermekeinknek és jómagamnak nagyon sok szép emlékem lett.

Meglátogattuk a kunszentmártoni, egyben Magyarország legnagyobb Petőfi múzeumát, ahol találkoztunk a múlttal Petőfi édesapjának, mészárszékeivel, az édesanyja vendégfogadójával és természetesen Petőfi munkaszobájával, székével, lámpájával, kéziratának másolataival.

Farkas Lajos, a Múzeum igazgatója és kedves felesége, valamint a kedves segítők, számunkra a Petőfi korabeli kemencében jellegzetes, már csak a régmúlt időkre emlékeztető nagyon finom lángost készített, amit a múzeum vendégfogadójában fogyasztottunk el.

Kecskeméten részt vettünk egy nagyon szép, útvezetős városnézésen, csodálva a múlt ügyes építészének kreativitását és a mesterek gyönyörű munkáit. A Cifra palotában részt vettünk a Petőfi emlékkiállítás megnyitóján és természetesen annak megtekintésén.

Úgy érzem ennyi Petőfivel diákjaink és tanáraink sem találkoztak, legalábbis nem ennyire testközelből.

Nagyon jó volna, ha jövőre is felkeresnének magyarországi nemzettársaink egy ilyen szép felkéréssel, hogy a

Az iskola delegációja

határon túli nemzettársaink is jobba megismernék szép történelmünket.

Köszönetet mondok minden magyarországi szervezőnek, amiért lehetővé tettek számunkra az egy napos teljesen ingyenes ottlétet.

Bojtos Béla

Kozma Lajos könyvtár

Idén március 19-én, éppen József napon emlékeztünk falunk két jeles szülöttére, **Podolszki Józsefre**, és **dr. Vajda Gáborra**.

Az emléknapon **Pál Károly**, a helyi M.E. elnöke köszöntötte a vendégeket, majd **Dudás Károly**, a VMMSZ elnöke méltatta a két irodalmár munkásságát. Az emléktáblát **Kórizs József** helytörténész helyezte koszorút.

A **Kárpát-medence vándora** c. kiállítást **Bata János** magyarkanizsai költő, műfordító nyitotta meg, mely nálunk egy hónapig látogatható. **Gyurkovics Hunor** vajdasági tájhoz kötődő festményeiből áll. A művésznek közel 150 egyéni tárlata volt már.

Sárközi Ferenc A múltból merítettem c. könyvének 3. kötetét is bemutattuk. Elsőként az unoka, **Sárközi István** olvasta fel írását. Magát a művet **Németh Ferenc**, a Fórum Könyvkiadó igazgatója, majd **Sági Varga Kinga** és **Bordás Győző** ismertette. Elismerően szóltak falunk különösen gazdag helytörténeti dokumentumairól és kiemelték a gyűjtéssel járó munka jelentőségét.

Az esti irodalmi műsort **Horváth Emma**, a szabadkai **Csáth Géza Művészbaráti Kör** vezetője és **Hajvert Ákos**, a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesületének elnöke állította össze vajdasági magyar költők verseiből. Felleptek: **Farkas Beatrix**, **Farkas Hajnalka**, **Kapornyai Livia**, **Németh Imre**, **Pásztor Anasztázia**, **Rizsányi Attila** és **Szarka Ákos**. Szavataikat a kishegyesi **Csóke Andrea**, **Csóke Noémi** és **Csóke Márk** zenei betétekkel tette színesebbé.

Az idei publicisztikai pályázatra beérkezett 31 pályaműről **Tóth Livia**, a bírálóbizottság elnöke számolt be.

Első díjat a zentai **Kókai Zsolt**, másodikat a topolyai **Drobina Laura**, harmadikat az adai **Raffai Ágnes** kapott. Különdíjjal a zentai **Bata Brigitta** és a királyhalmi **Berényi Emőke** térhetett haza.

Nagy Erzsébet

Beszámoló a községi ingyenes jogsegély szolgálatról

Mint már írtunk róla, Kishegyesen 2008. június 27.-től működik az ingyenes jogtanácsadás, mely a tartományi Kormány, a Katalónia Ombudsman és Kishegyes község közös projektuma alapján indult.

A jogtanácsadást négy topolyai ügyvéd végzi, **pén-
tekenként 9,00-tól 13,00 óráig a községháza 14. számú
irodájában.**

A jogtanácsadáshoz csak előzetes telefonos bejelentkezés kell, a **730-010-es** telefonszámra.

Tavaly januárjától e projektum kibővült az ingyenes jogképviseléssel is. Ez alatt értjük, - a polgárok bíróság előtti képviseletét.

Az ingyenes jogképviselethez szükséges dokumentációk:

- egy kérelem, mely nyomtatványa a községi ügyfélközpontnál található;

- bizonyíték, hogy a kérelmező vajdasági polgár, melyet a személyi igazolvány fénymásolatával bizonyít,

- bizonylat a jövedelemforrásról (mely összeg változó havi szinten, mivel a köztársasági statisztikai Hivatal havi összegétől függ- március hóban egy családtagra eső összeg 6.300,00 dinár volt), amennyiben a kérelmező munkanélküli, akkor a Munkaközvetítő bizonylatát kell, hogy mellékelje, amennyiben nyugdíjas akkor az utolsó nyugdíjcsекket;

- a családtagok számáról szóló bizonylatot, amelyet a helyi anyakönyvi hivatal illetve a helyi közösség ad ki;

- az Adóosztály által kiadott adóbizonylatot valamint saját kezűleg aláírt nyilatkozatot, mely nyomtatványa szintén a községi ügyfélközpontnál található meg.

Egyetlen esetben nem szükséges e bizonyítékok mellé-
lete, az pedig a családon belüli erőszak, melyet minden
formalitás nélkül, azonnali hatállyal, eljárásba vesznek.

E formai feltételek mellett, a kérelmező kérvénye jogilag helytálló kell, hogy legyen, az-az bírósági úton véghezvi-
hető. Az elutasító határozat egyik oka lehet, ha ez ügyben
már előzőleg a kérelmező alkalmazott más ügyvédet.

A kérvény jogosultságát egy háromtagú ügyvédekéből és
jogászból álló bizottság dönti el és erről megfelelő
határozatot is hoz.

Az elmúlt két és fél év alatt több mint 300 ügyfél
kereste fel a jogtanácsadási irodát. Ebben az évben már 62
ügyfél fordult ehhez az irodához, tehát meglehetősen nagy
az érdeklődés. Jogképviseletet eddig 39 ügyfél
kérelmezett, ebből 35 kérelem pozitívan lett értékelve. A
község évente 1.056.00 eurót választ ki e célra, amely a
projektumhoz szükséges önrészt képezi.

Bíró Anikó, okl.jog.

INGYENES APRÓHÍRDETÉS

Felhívjuk kedves olvasóink figyelmét, hogy ismét módjukban áll apróhírdetéseiket ingyenesen megjelentetni a Fecskében. Szóval, ha eladnának valamit, netán megvételre keresnek valamit, esetleg csak a figyelmet szeretnék felhívni valamire, a megfogalmazott szöveget az elérhetőségükkel feltüntetve dobják be a „Fecske” postaládájába a Helyi közösség udvarán (Testvériség utca 30.) Továbbra is várjuk írásait, receptjeiket a: **feketicsifecske@gmail.com** címre Aki nem rendelkezik Internet kapcsolattal az, az írását a fent említett postaládába dobhatja bele.

A MAGYAR ÁLLAMPOLGÁRSÁGRÓL

Az Alkotmány 6.§ (3) bekezdése kimondja, hogy „A Magyar Köztársaság felelősséget érez a határain kívül élő magyarok sorsáért, és előmozdítja a Magyarországgal való kapcsolatuk ápolását”. A világban és a Kárpát-medencében élő magyarság körében az elmúlt 20 évben időről-időre felbukkant igényként, hogy az anyaországgal való kapcsolattartásban és magyarságuk megtartásában komoly segítséget jelentene – külföldi példák nyomán – egy egyszerűsített honosítási eljárás bevezetése.

- A magyar Országgyűlés 2010. május 26-án fogadta el a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény módosítását, bevezetve az egyszerűsített honosítási eljárást. Az egyszerűsített honosítási eljárás lényege, hogy nem kell Magyarországon letelepedni a határon túli magyaroknak a magyar állampolgárság megszerzéséhez, nem kell állampolgársági vizsgát tenni, elegendő a magyar nyelv ismerete, de nem kell a magyarországi lakóhelyet és megélhetést sem igazolni.

Az egyszerűsített, kedvezményes honosítást kérheti a Magyarországon élő (függetlenül az itt tartózkodás időtartamától, jogcímétől), a szomszédos államokban élő, a nyugat-európai, illetve a tengeren túli kérelmező egyaránt.

Az új szabályokat 2011. január 1. után benyújtott kérelmekre kell alkalmazni, de nincs időbeni korlát, azaz évek múlva is be lehet nyújtani azonos feltételek mellett az állampolgársági kérelmeket.

Kérelmet az nyújthat be, aki a kedvezményes honosítás feltételeinek megfelel:

- A kérelmező vagy felmenője magyar állampolgár volt vagy valószínűsíti magyarországi származását,
- Magyar nyelvtudását igazolja (ezt, a kérelmet áttevő szerv ellenőrzi)

- A magyar jog szerint büntetlen előéletű és büntetőeljárás nincs ellene folyamatban

- A honosítás nem sérti Magyarország közbiztonságát és nemzetbiztonságát.

Az állampolgársági kérelmek mellett a kérelmezőnek mellékelni kell a következőket:

1. születési anyakönyvi kivonatát és a családi állapotát igazoló okiratot (házassági anyakönyvi kivonat, válást igazoló dokumentum stb.)

2. a magyar származást igazoló dokumentumokat (például a felmenők születési anyakönyvi kivonatait, de lehet plébánosi, lelkipásztori igazolás vagy régi magyar okirat, pl. illetőségi bizonyítvány, iskolai bizonyítvány, katonakönyv stb.). A magyar származás igazolásánál fontos, hogy a családi kapcsolat, azaz a leszármazás végig követhető legyen. Minden dokumentum magyar nyelvű legyen! Ha csak szerb nyelvű, hivatalos bírósági tolmáccsal kell lefordíttatni!

3. mellékelni kell egy magyar nyelven, saját kézzel írt önéletrajzot

4. mellékelni kell két fényképet (régi útlevél méret)

A kérelmező köteles nyilatkozni arról, hogy büntetlen előéletű és nem folyik ellene büntető eljárás, valamint arról, hogy az elmúlt öt évben elmarasztalta-e valamely bíróság szándékos bűncselekmény miatt. A külföldön élő kérelmezőnek az eljáró szerv felhívására csatolnia kell a külföldi lakóhelye szerint illetékes hatóság büntetlenségét tanúsító igazolását (csak ha külön kéri).

A magyar állampolgárság és az egyszerűsített honosítási eljárás minden kérdésében segítségnyújtás csütörtökön 10,00h-15,00h között a Kultúrotthonban a

Linka B. Gabriellánál.

Telefon: 064/31-78-988

A Bácsfeketehegyi Művelődési Egyesület megalapítja újból a **Mákvirág** táncsoportot. Magyar kultúránk tánc formájában való megőrzése mindig az ifjúság feladata volt. Lehetőséget nyújtunk, hogy a tánc elsajátítása mellett a gyerekek megőrizték identitásukat, büszké legyenek rá és, hogy évek múltával, mint szép emlékre tekinthessenek vissza.

Amire ehhez szükség van: hétvégenként két óra szabadidő, ami nem ütközik a tanulás idejével és szülői jóváhagyás. Szülők anyagi hozzájárulása nincs előlátva. Magyarul, táncra járni ingyen van. Biztosíthatjuk önöket arról, hogy rendszerességet és az oly fontos „valahová tartozás” érzését tudhatják majd a gyerekek maguknak. Ami mindenki számára a legfontosabb, mindent megteszünk azért, hogy a próbákon ne létezessen „szép és csúnya gyerek”, vagy a „gazdag és szegény szülő” státusok.

Kérjük, engedje, hogy gyermeke részese lehessen ennek a folyamatnak. Ezen felhívás pontosítása érdekében április elején a gyerekek és a szülők további információkhoz jutnak az általános iskolában.

Tisztelettel,
Sotity Tóth Tilda
valamint
Sárközi István

FELHÍVÁS

Múltból merítettem

Minden ember kíváncsi a múltjára. Utána járni egyénileg csak úgy tud, ha szüleit, nagyszüleit, egyes esetekben pedig még a dédszüleit kifaggatja, ez bizony nem is olyan egyszerű. Az időben hátrafelé haladva egyre nagyobb akadályokba ütközünk. Ennek fényében el lehet képzelni mekkora vállalkozás egy egész település múltját a történelem viharain keresztül megérteni, összegyűjteni és sok fáradságos munka után publikálni.

A mai modern értelemben vett falunk első momentuma 1785ben van. Őseink a kunhegyesiek Bécsben kérelmezték valamely kamerális föld kimérését és a letelepedés jogát. Ma 2011-et írunk. Eltelt 226 év. **Sárközi Ferenc** nekem nagytatám, sokaknak tanítója és a művelődési életen belül munkatársa. Gyűjtései, kéziratai alapján post humus megjelent a falunk történetét felölelő könyvsorozat: Múltból merítettem címmel a harmadik egyben lezáró része.

Ebben a pillanatban azon kevés települések képzeletbeli listájára iratkoztunk fel, amelyek elmondhatják magukról, hogy múltja dokumentált, publikált és mindenki számára hozzáférhető. A könyvsorozatban szereplő információk begyűjtésének és feldolgozásának megvan a saját evolúciós folyamata.

Feketehegyre leköltözöttek a kezdettől fogva szívükön viselték a lakosok lelki és kulturális fejlődését. Ennek emlékét őrzi a könyvtárunk neve is, amit Kozma Lajosról neveztünk el. Az akkori könyvtár szervezésében még Kabos Gyula is fellépett. Földijeink zenei műveltségét őrzi egy anekdota. Az első világháborúban a keleti hadszíntéren a feketehegyi katonák kerítették egy tamburát. Kézből kézbe adták és mindenki elpengette a kedvenc nótáját a többiek pedig énekeltek vele. Amikor már az ötödik feketehegyi vette a kezébe a szerszámot az őrmester, aki addig csak csendes szemlélője volt az eseményeknek felháborodva kikelt magából: Azt az istenit maguknak. Otthon mást se csinálnak csak tamburálnak.

1971-es év telén néhány lelkes tag kezdeményezésére megalakult a dalárda. Életkorra való tekintetben igen széles skála határolta a tagokat. Bár számos szakosztály folytatott tevékenységet: a citerazenekar, tamburazenekar, népi tánccsoport, színjátszók -mégis a dalárda vonta egybe a szakosztályokat.

A testvériség művelődési egyesület egyik legfontosabb céljául tűzte ki, hogy elkészíti a falu történetét. A monográfia anyagát felosztotta tárgykörökre, s önkéntes vállalkozókkal megbeszélték, hogy kutatásaik alapján elkészült beszámolóikból áll össze a falu története. Hiteles iratok megszerzése céljából a Karlócára került zombori levéltárból kieszdezték a falura vonatkozó anyagokat, fellekeresték azokat az idős embereket, akik ismerték a régi idők szokásait és táncait, eseményeit, jeles személyeit. A monográfia csoport tagjai jelen voltak minden olyan munkáltnál, ami az utókor számára hamarosan elveszett volna, mint például a nádazás. Kunságban megkeresték milyen is lehetett az ősi népviselet. Igyekeztek minden szót emléket lejegyezni, mert mindenki számára nyilvánvalóvá vált, hogy az lehet az utolsó pillanat. A televízió kiszorította az emberek életéből a tanyázást (ma ez

hatványozottan igaz), a múlt dolgaival már alig törődött valaki. A munka előrehaladtával a szakcsoportok vezetői a péntek estéken számoltak be az egyesület tagságának. Minden munkát, így a monográfia csoport tevékenységét is az amatőrizmus jellemezte. A múlt emlékeinek felidézését serkentette 1972-ben az iskola termeiben bemutatásra került néprajzi kiállítás. A monográfia csoport évente legalább egy alkalommal kiállítást szervezett. A hetvenes években megakarták örökíteni az addigi eredményeket könyv formájában, de az akkori politikai rendszer ezt nem tette lehetővé. A kiállítások sikerei azt sugallták, hogy egy helyi néprajzi múzeum létesítésével válna lehetségessé az emléktárgyak megőrzése. Ez a mai napig várat magára: de miért ne lehetne ez a következő amatőr, voluntőr összefogás sikere.

Halálának 10-dik évfordulóján megjelent a múltból merítettem 1 majd 2 és most a 3. A könyvsorozat tartalmazza az idő sodrásában című könyv anyagát és az addig a pillanatig fel nem dolgozott kéziratokban őrzött számunkra oly értékes kultúrtörténeti információkat. A három könyvre való felosztás technikai kérdés. Nem 3 kort, vagy 3 magában álló egymástól elhatárolható témakört dolgoz fel. Falunknak egyetlen egységes folyamatos kultúrtörténelme van.

A harmadik könyv tartalmából idézek pár érdekes dolgot, amely illusztrálja mennyire is más világ volt.

Alig telepedtek le őseink máris azzal a kérelemmel fordultak a zombori adminisztrációhoz, hogy nekik szőlőföldet mérjenek ki. Arra hivatkoztak, hogy ezen a malária-fészkes vidéken egészségügyi szempontból kifolyólag előnyös az alkoholos ital mértékletes fogyasztása. A megye kategorikusan elutasította a kérelmet. Azzal a megindokolással, hogy a telecskai dombok alkalmatlanok a szőlő termesztésére. Nem csüggedtek. Újabb kérelemmel fordultak a megyéhez. Dinnyeföldet kiosztását kérték. Csodák csodájára a megye jóváhagyta a kérelmüket. Természetesen egyetlen bokor dinnyét sem telepítettek. Volt olyan periódusa a falunak, amikor 375 katasztrális hold szőlője volt. Hihetetlen.

A technika vívmányai a falunkat is elérték. Az 1897. október 16-dikai jegyzőkönyvi beírás szerint a telephontávbeszélő hálózat kiépítéséhez anyagilag is hozzájárult a község. 1902-ben a távíró teljes gőzzel dolgozott. Balog Miska bácsi így vélekedett: : Azt kellett volna először fejbe löni, aki a távíró kitalálta. Ha az ember éjszaka ellop egy bárányt, minek kell azt már reggel Budán is tudni...

Ezek a történetek így sok év távlatából szórakoztatóak. Annak a súlyával viszont tisztában kell lennünk, hogy jelenünket meghatározó eseményeket tévesen látjuk és értelmezzük, ha nem vagyunk tisztában a kollektív múltunkkal. Mindennek megvan a miértje és egyedül úgy érthetjük meg ezt az örökérvényű logikai összefüggést, ha az egészben gondolkozunk.

Sárközi István

Ahol a szögnek van feje

Jön a kikelet. Tépjük hát el a megfagyott szalagokat, mert amikor a tavaszi napocska megmelengeti a levegőt és elmúlnak az izületi csikorgások, egyszerűen kedvet kapunk mocorogni a házunk táján.

A **Kecskeméti Főiskolák Kertészeti Főiskolai Karán** került sor a Magyarországi Borrendek Országos Szövetségéhez tartozó borrendek 2011. évi Közgyűlésének megtartására.

A szerbiai borrendi mozgalmat a **Bácskai Szent György** borrenden kívül a bajsai **Szent Dömötör** és a verseci **Szent Theodor** borrendek képviselték és felszólalásukban kiemelték, hogy hálával tartoznak úgy az MBOSZ vezetőségének, mint a tagságnak azon cselekedeteikért, melyek kapcsán beolvadtunk az Anyaországi mozgalom patinás soraiba és az európai mozgásokba egyaránt. A gyűlésen megvitatták az elmúlt négy év tartalmában gazdag történetét, majd az előttünk álló időre szóló megbízások kiosztására került sor. Örömmel töltött el bennünket a tudat, hogy a szövetség tagsága az elkövetkező mandátumra is bizalmat szavazott az eddigi csúcsvezetésnek.

Március 12. –én ünnepeltük meg Cservenkán a Telecskai dombok lankáin működő, VÉN PINCESOR elnevezésű, szőlősgazdákat és gyümölcsészeket tömörítő egyesület fennállásának első évfordulóját. A fiatal egyesületben szemmel láthatóan nagy az összhang. Itt a gazdák, a szakiskolák és a polgármesteri hivatalok egy irányba kívánnak fejlődni. Az egybegyűlt tagság soraiban felismerhettük a környező települések Önkormányzati, a Mezőgazdasági tanintézetek, a baráti szőlész – borász – gyümölcsész társaságok, végezetül a Tartományi Mezőgazdasági Fejlesztési Alap képviselőit is.

Megeshet, hogy az ezen a tájon motoszkáló emberek ereiben a szorgalom, az együvé tartozás, a kezdeményezés esetleg az emberi kapcsolatépítés árnyalatának megfelelő színű vér csörgedez, de az is lehetséges, hogy a józanész uralja e tájat és a modernkori lehetőségekhez logikusan alkalmazkodó tettelegesség kapott erőre a gazdák körében.

Az egyesület neve mélyről fakadó érzéseket takar. Cservenkát 1785 –ben vették birtokukba a németajkú bevándorlók és a táj dimbes-dombos jellegéből adódóan, főleg gyümölcsészettel és szőlészettel foglalkoztak. Azokban az

időkben Cservenkán csodás pincesor épült, de egy későbbi, zavaros pillanatban felkerekedett ez a nép, magányra hagyatva a földbe vájt, hűvös folyosókat...

A fél évszázados csendet most felújítási munkálatok szándékoznak megtörni. Szóval, ott megmozdult valami. Okos dolog ez, mikor padlón pihennek a kezdeményezés karmai.

Regionális összefogás eredményeképp, három jókora pince felújításának terve ma már az asztalon hever. Az elgondolás szerint a Telecskai Dombok Régióban működő baráti körök, így a Bácskai Szent György Borrend számára is használati jogot biztosít a házigazda. Az bizonyos, hogy ennek az akciónak a közvetlen termelésben résztvevők csapata mellett nyilván örül a kultúra, a néprajz, turisztika, de az önkormányzati szféra is.

Amellett, hogy a bor mértékletes fogyasztásának az egészségre gyakorolt pozitív hatására esküdő borbarátok összejövetelére az őszinte és nyitott beszéd jellemző, adódik néha alkalom, váratlan szinte meglepetésszerű tudástranszfer felcsillanására. A házigazda említette, hogy Feketicse birkapörkölttel traktálják a vendéget, hiszen ez jellemzi az annak idején betelepült kunok étkezési szokásait. Bár a hatóság ezen a tájon nem nézte jó szemmel a szőlészeti kezdeményezéseket, a birkapaprikásba és mellé is dukált a borocsk. Magyarul, az őseink - Cservenkán rájöttem - értettek a medecinához...

A múlt tisztelete építi a jövőt. A hagyományok felelevenítése és ápolása valamint a történelmi múlt megismerése erősíti az egyed és a közösség identitástudatát egyaránt. Többek között ezért foglal el értékes helyet a Bácskai borrend által a Jégtörő Mátyás napi újborkóstoló keretében bemutatott rövidfilm. Ez a program a Kárpát medencei népszokásokat szemlélteti a már – már a feledés homályába vesző, szüreti munkálatok és szerzőszámok felsorakoztatásával.

Márciusban Versecen került sor az idei legfontosabb hazai szőlészeti esemény lebonyolítására. A Borfesztivál keretében összeült a szerbiai borrendek vezetősége és megtárgyalta az aktuális szőlészeti – borászati helyzetet.

Ómoravicán pedig JÓ BOR JÓ EGÉSZSÉG! cím alatt megrendezik a Vajdaság szőlészeti és borászati történetét bemutató összejövetelt. Nagy előrelépést jelent ez a rendezvény, mert rávilágít a helytörténeti csoportok, a

hagyományápolók és a néprajzosok valamint borrendi tevékenységet folytató csapatok közötti pozitív hatást kiváltó összefüggésekre.

Ami pedig a daganatos betegségek megelőzése kapcsán pattant szikrákat illeti, szerintem félreértésről van szó. Az érdekeltek csupán magyarázatot kértek arra, hogy az Egészségházunk miért került olyan áldatlan állapotba, hogy pironkodó orca nélkül szinte képtelenség lett volna odavezetni a humanitárius akcióban résztvevő ingyenbéres egészségügyi dolgozókat. Az természetes, hogy a lakosok és a betegek is jobban éreznék magukat a lehetőségeink szerint karbantartott intézményben. Megemlíteni annyit jelent, hogy számonkérés történik. Számonkérésre a választó polgárnak van joga. Csúnya lenne ebben a pénztelen világban azt követelni, hogy épüljön nálunk új egészségház. Nem is erről volt szó csak arról, hogy jó lenne néhanapján kimeszteni. Amikor ez megtörtént, jó lett volna befűteni, hogy megszáradjanak a falak és rajtuk a festék.

Van itt a porondon még valami. Amikor jót tesznek velünk, azt meg szokás köszönni és annak mondunk köszönetet, aki a jót velünk megtette. A jó gazdák és a lakostársaink javarésze ezt a hálánk, a köszönetünk kinyilvánításának tekinti, nem másnak.

A Borkóstolón köszönetet mondtunk azoknak, akik a falunak jót tettek. Ezek tények és szükségtelen haragudni. Az lett volna a leégés, ha nem mondtunk köszönetet. Merüljön a feledés homályába ez a félreértés, mint egy papírlapra csöppent sötét paca. Már azért is, mert a teljes kép örömteliséget áraszt.

Megtörtént egy egészségmegőrző akció. Az egészségházban rendbe hoztak egy rendelőt. A Tartományi és a Köztársasági képviselőink pedig látván a fennálló helyzetet, megoldást keresnek az ügy orvoslására. Nagyobb gondunk ne is legyen!

Bajok azért vannak, de ha netalán rossz napunk volt, a végén bontsunk és fogyasszunk el együtt egy palack jó minőségű bort.

Tóth János

ÉP TESTBEN ÉP LÉLEK

BIRKÓZÁS

A március is mozgalmas volt a birkózás háza táján, kis vitézeink, most már így is említhetjük őket, a következő eredményeket érték el:

Kanizsán, a fiatalabb pionírok versenyén:

FEHÉR ÁRON 40 kg. I

PAPP MARCEL 44 kg. III

KUNTICS LEHEL 61 kg. III

GARAI BALÁZS 70 kg. III

Idősebb pionírok:

FEHÉR ÁRON 40kg. I

KUNTICS LEHEL 66kg. I

BEREC NINO 48kg. III

Szabadkán egy nemzetközi felnőtt versenyen

FEHÉR ALLEN 55 kg. II, egy magyarországi versenyzőtől, Molnártól kapott ki a döntőben, aki már az olimpiai játékokon is részt vett.

Részt vettünk még a Spartakus színeiben a Beograd nemzetközi kadett tornán, ahol horvát, boszniai, szlovák, magyar, szlovén és szerbiai csapatok versenyzőivel mérték össze erejüket, tudásukat versenyzőink. A csapat első helyezést ért el Sebők István edző vezetésével.

TEKE

Versenyzőink, még mindig nem tudnak eredményesebben szerepelni, mint az elmúlt idényben, de már csak pár fával tudják őket az ellenfeleik legyőzni. Várva várjuk, hogy az új, saját sportpályán, edző csapat nem fog ilyen könnyű prédá lenni. Aki a leendőbeli pálya felé jár, örömmel láthatja, hogy a falak már készek.

LABDARÚGÁS

Sajnos a Jadran a Njegoštól 1:0-ra, majd a Panonija IM Topolatól is kikapott ugyanilyen eredménnyel, a következő fordulóban a Tavankutot fogadja április 2.-án.

szerk.

LÓVÁSÁR

(folytatás)

A következő tavasszal ugyanilyen módon és igénnyel a lovak vásárlására megjelent a rendőrség. Részükre kimondottan hátaslovakra volt szükség, míg a hadsereg részére az ígáslovakat is „regrutáltak”. Tehát, a rendőrséggel is kötöttünk LÓVÁSÁRT.

Végezetül nem tudok ellenállni a kísértésnek, hogy leírjam az egykori vásárokon történő LÓVÁSÁROKAT is.

Minden nagyobb vajdasági-bácskai - de bánati is, községnek volt naptár szerint kitűzött vásár-napja. Abba nem bocsátkozom bele, hogy leírjam mi mindent árultak és vettek egy ilyen alkalommal a vásárokon, hanem elhagyva a cukrászokat, suszterokat, papucsosokat, szabókat és egyéb iparosokat, akik mind képviselték szakmájuk és mesterségük színé-javát.

Az elbeszéléssel kivezetem az

olvasót a vásár szélére, a vásártér peremére, ahol az állatok vására folyt. Kínáltak itt kocsiderékban választási malacokat, süldőket (egy-két számmal nagyobbak a választási malacoknál), tereltek hízott sertéseket, de tenyész kocákat is. Birkák bárányokkal (tavasszal), kecskék kiscsik és nagyok is hangjukat hallatva kínálták önmagukat. A tehenek és borjak bőgése-múgatása-bégetése is elárulta mely irányban találhatóak. De minket ők nem érdekelnek most, tovább haladunk egészen a vásár széléig. Nos, itt vannak a lovak. Egy-két sorban – nagyobb vásárban egész utcákat alkotva, kocsikba fogva. Esetleg fiákerba fogva parádéznak. Kötőféken vezetnek néhányat. Láttam olyat is, amikor ketten két kötőféken vezettek ágaskodó nyerítő hangoskodó, dicsekvő mént is. Ám mindre jellemző, hogy kikentek-kifentek valahányan. Csillognak, fényeskednek, sörényeik kikefélve, megnyírva. Itt-ott piros, vagy más színű pántlika

is akad befonva a sörényeikbe, farkuk hosszú egyenesre kefélt szőrébe. Talán azért, mert sokan vannak a nagy tarkaságban, nyerítési hangzavarban, mind a fejét fent tartva, fülét hegyezve figyel, forog, a lábaival kapál, netán toporzékol. Csak a lóvásár legszélén áll néhány fülét-farkát leszegett, néhány inkább gebéknek mondható egyed.

Ők már nem parádéznak, rájuk hám sincs vetve, fejlődjük sincs, csak a kötőfék és kötele lóg szomorúan a csendes párák előtt. Rájuk már a szomorú sors vár csupán.

folyt.köv.

Molnár Károly

MANAPSÁG

FELTÁMADÁS

Monda néki Jézus:

Én vagyok a feltámadás, és az élet: aki hisz én bennem, ha meghal is, él; és aki csak él, és hisz én bennem, az nem hal meg soha. Hiszed-e ezt?

(János evangéliuma 11, 25-26)

Hiszem, hogy a bácsfeketehegyi Fecske olvasói közül is sokan ismerik a Lázárt feltámasztó Megváltó idézett, biztató szavait, amellyel kinyilatkozta, hogy aki hisz a Feltámadóban, annak már a földi életben megadott az esély, hogy elkezdődjön lelkében a feltámadás.

Jézus földi életének utolsó Húsvéti ünnepe előtt megtörtént bibliai esemény idézésével nem az a szándékom, hogy elvegyem a Szentírásban foglaltak tolmácsolására képztettek kenyerét, hiszen ismerek jó néhány közmondást, ami arra int, hogy a suszter maradjon meg a kaptafájánál. Nekem pedig, köztudottan nincs, és nem is lesz lelkési képzettségem, és nem szeretnék úgy járni, mint a másik ember, aki idegen titulusok viselésével incselkedve azt hitte, hogy a valóság, és az álomvilág egy, és ugyanaz.

Na de nem erről akartam írni, főleg nem ilyen ködösítő stílusban, hiszen most, Húsvét környékén, amikor kezd a tisztulásra váró lelkünkben nyomot hagyni az eljövendő kikelet, számtalan szép dolgot illene csokorba fűzőm.

Szép, biztató dolgokról szeretnék írni, de nem hagyhatom szó nélkül, hogy drága telünk volt, hiszen a hosszantartó hideg számtalan szenes-, és fáskamrát időnap előtt kiürített, de nem jártak jobban a villannyal, vagy a gázzal fűtők sem. A szegény embert még az ág is húzza, tartja a közmondás. Ezen a télen, Vajdaság szinte minden zegzugában megfordulva, soha nem tapasztalt számban láttam ágról szakadt szegény embereket amint kerékpáron, talicskán, vagy nemes egyszerűséggel saját hátukon cipelték haza, a kellő méretre vágott, gondosan összecsomózott, melegteremtésre szánt vizes gallyakat, fadarabokat.

Még mindég rossz idők járnak falvainkban, és városinkban, hiszen sok sebből vérző országunk, sokak szerint, leköszönésre készülődő vezetői nem mernek azzal bevonulni a történelembe, hogy gyorsított ütembe elindítva országunkat Európa irányába teljesítik kötelességüket, még annak az árán is, hogy ezzel rontsák esélyüket az elkövetkezendő választáson. Napról, napra szemtanúi lehetünk annak a manőverezésnek, aminek egyetlen célja az, hogy az ország Belgrádban székelő, hatalmat, vagy az ellenzéket megtestesítő korifeusai, a hatalom megőrzése, vagy megszerzése érdekében, másokkal szeretnék kikapartatni a tűzből a forró gesztenyét.

Ne ítéld, hogy ne ítéltessél igazságát követve, elmondom azt is, hogy nem lehet könnyű a nagypolitikát alakító élete sem, hiszen emberpróbáló időkben helyt állni, soha sem volt könnyű feladat. Gazdaságilag, és erkölcsileg megnyomorított, és lezüllesztett ország vezetése sok bölcsességet, előrelátást, odafigyelést igényel.

A pénz nem boldogít, de nélküle, bizony nehéz az élet. Tudjuk mi ezt nagyon jól, de azt is tudnunk kell, hogy ebben az országban régóta nincs annyi pénz, amiből be lehetne indítani a gazdaság egészséges működését. Erős, működő, és életképes gazdaság nélkül pedig nincs, nem lehet becsületes bére sem a traktoron zötykölődő, sem a gép mellett serénykedő dolgozónak, de nem várható el igazságos fizetés az oktatásban, az egészségügyben, de mint sokan mások, még a kaptafához ragaszkodó suszterek is igencsak megérzik a pénzhiányt.

Egyetlen igazi megoldás létezik problémáink fokozatos megszűnésére, az pedig abból áll, hogy elfogadjuk a tőlünk sikeresebb országokban működő játékszabályokat, és megpróbálunk besorakozni közéjük. Ennek persze ára van. Elsősorban hasonlítanunk kell hozzájuk, hiszen senki sem fog Szerbiába munkahelyteremtő pénzt hozni, ha nem lát kellő garanciát arra, hogy a pénze itt biztonságban gyarapodhat. Ezért fontos az, hogy kiadja országunk a még szökésben levő háborús bűnösöket, meghúzza határait, és meg hozza azokat a törvényeket, amelyeket előfeltételként szabtak meg az Európai unióhoz való társulási tárgyalásaink megkezdéséhez.

Másik út pedig nincsen. Sem az oroszoknak, sem a kínaiaknak, de még talán más hozzánk hasonló sorsban tengődő, tébláboló országoknak sem éri meg Szerbia érdekében nehezíteni saját boldogulását. Egyedül nekünk, azaz, jobban mondva, a többségi szerb szavazatokra számító belgrádi pártoknak kell elfogadni a tényt, hogy európai mércék szerint készült törvénnyel kell rendezni a vagyoni visszaszármaztatás, a korrupció, a kisebbségi jogok, és a nem eléggé európai módon rendezett más vitás kérdések sokaságát.

Ha pedig mindezt megtettük, akkor jön még csak a neheze, hiszen, lássuk Magyarországot, és mások eddigi példáján, nem mindegy, hogy az Unió csatlakozás után a modern gazdasági gyarmatosítást megtestesítő multik szabad rablóterületévé válik-e országunk, vagy kitartunk egy olyan, Európa sok országában működő rendszer mellett, amiben az országos, és a közös európai érdeket egyensúlyban tudják tartani a mindenkorai kormányok.

Nagy kihívás ez, de másik utunk nincs, és tudnunk kell azt is, hogy bármelyik utat válasszuk, az út végén, ilyen, vagy olyan módon, de javulni fognak a mai szerbiai közállapotok, mostani igen nehéz életkörülményünk. Ha ez nem történne meg, akkor előbb, vagy utóbb radikalizálódásba, újbóli háborúzásba, kirekesztettségbe, ezzel párhuzamosan pedig, felgyorsuló elvándorlásba, az itthon maradottak esetében pedig az éhenhalás határát súroló életszínvonallal párosulna a nemzetközi közösséggel való

truccolás politikája.

Na de ne fessük az ördögöt a falra, hiszen még Szerbiában is kisütött a nap, virágoznak a fák, zöldül a fű, Európai útra esküszik a hatalom, és az ellenzék egyaránt. Változik körülöttünk a világ, és csak rajtunk múlik, hogy felszálunk-e a vonatra, vagy panaszkodunk, hogy bezzeg annak idején milyen más, szebb, és könnyebb volt az élet.

Panaszkodásból, és az elmúlt idők visszasírásából bizony nem lehet megélni. Egy út van előttünk, ami előre vezet, a bizonytalannak is mondható európai jövőben, egy olyan jövőbe, amelyben mindennap bizonyítani, és alkalmazkodni kell, hiszen csak az reménykedhet a szebb, emberhez méltóbb életben, aki a mindennapi kihívásokat, és változásokat nyitottan tudja felvállalni.

Ez a folyamat nálunk már régen elkezdődött. Hisszük, vagy sem de az a nemzeti közösség, amelyik nem tudja itthon tartani a változásokat legrugalmasabban felvállalni tudó generációit, a fiatalokat, és a most iskolába indulókat nem tudja kellő tudással ellátni, arra a közösségre nem várnak szép napok.

Ezért nagyon fontos a nemzeti összefogás erősítése a Kárpát-medencében, és itt a szülőföldünkön, amit Vajdaságnak, és Szerbiának hívunk. A magyar nemzet előrelátó tagjainak tömege, országhatároktól függetlenül, felnéz a vajdasági magyarokra, köztük pedig természetesen miránk, Bácsfeketehegyiekre is. Teszik mindezt azért mert eddig csak mi tudtuk itt a Délvidéken, Szerbiában élő magyarok kiharcolni, és megvalósítani a magyar autonómia olyan szintjét az oktatásban, művelődésben, tájékoztatásban, és a hivatalos nyelvhasználatban, amiről Erdélyben, Székelyföldön, Kárpátalján, Felvidéken, Órvidéken, Muravidéken, Baranyában, és Szlavóniában csak álmodni mernek a magyar közelet egymással sokszor civakodással elfoglalt vezetői.

Nincs szégyellnivalónk, hiszen a Magyar Nemzeti Tanácsunk megválasztásakor háromnegyedes többséget szerző Magyar Összefogás lista, a Vajdasági Magyar Szövetség, történelmi egyházaink, civil szervezeteink, és az értelmiségünk döntő többségének közös összefogásából létrejött többség, olyan vállalkozásba kezdett, aminek egyetlen célja az, hogy magyarként szülőföldünkön megmaradjunk, egyenrangúan éljünk, és boldoguljunk a velünk együtt élő, de más nyelven beszélő sorstársainkkal. Nem ajándékként kaptuk a Belgrádban székelő pártokban tevékenykedőktől, még kevésbé a bennük a vízhold szerepét felvállaló, többségében egyéni érdektől vezérelt magyaroktól ezt a lehetőséget, hanem ezt a magyar megmaradás érdekében önállóan gondolkodni tudó, és tenni akaró vajdasági magyarok elsőprő többségének az akaratából jött létre.

Példaértékű programok megvalósítását tervezi a Magyar Nemzeti Tanácsunk tevékenységének minden területén, hiszen sok a pótolni való, ha komolyan akarjuk azt, hogy tudással bizonyítsuk azt, hogy mi magyarok nem béresnek, vagy janicsárnak születtünk erre a tájra, őseinktől örökölt szülőföldünkön.

Mindezt jó hallanunk azt, hogy Kishegyes községben, Bácsfeketehegyben hamarosan épülni kezd az új bekötőút a munkahelyteremtéssel biztató ipari parkunkban, változásokat, új munkahelyek megnyitását tervezik a hozánk betelepült, és az itt született vállalkozóink egy része, valószínűleg további kommunális fejlesztések sora elé

néz közösségünk, és ami ettől sokkal fontosabb, minden jel arra mutat, hogy falunkban, és Községünkben erősödik a magyar összefogás eszméje. Olyan összefogás ez, ami falunk, és Községünk minden lakosát szolgálja, nem kirekesztő, hanem integráló, hiszen elemi érdekünk az, hogy mi magyarok, és más nyelven beszélő szomszédink felkészülten várjuk közös országunk elindulását a gazdasági, és erkölcsi felemelkedés keskeny útján.

Ezért fontos bízunk a feltámadásban, Húsvéti ünnepünk üzenetében. Mindig adott az újrakezdés lehetősége. Nem az a vesztes, aki elesik, hanem az, aki nem tud felállni. Többször elhangzott már ez a népi bölcsesség református keresztyén bácsfeketehegy gyülekezetünk templomában a kibocsátó kunhegyesi gyülekezet építkező, közösséggazdagító-, és teremtmény lelkipásztorának, Nagy Kálmánnak a szájából.

Az idén én is ezzel a Tőle tanult gondolattal kezdtem felszólalásomat a Vajdasági Magyar Szövetség nevében a magyarittabei Kossuth szobor előtt összegyűlt megemlékezők előtt, bízva abban, hogy a helybeliek megértik, hogy a magyar nemzeti összefogással fémjelzett pozitív változásokat Magyarittabén sem lehet Belgrádi, vagy Újvidéki alamizsnával kiváltani.

Sok a tennivaló, de érdemes vállalni a keskeny úton járás megpróbáltatásait, hiszen nem csak rólunk, hanem az utánunk jövő, magyarnak születő nemzedékek sorsáról is most van alkalmunk dönteni. Döntünk, és nincs jogunk a tévedésre, hiszen a széthúzás, az erőfecsérlő marakodás, a gyanakvás, a gáncsoskodás, az elszerbesedés, és a janicsári sors felvállalása, az elvándorlás, és minden más hasonló tevékenység csökkenti unokáink esélyét a magyarként való megmaradásra, és boldogulásra szülőföldünkön.

Én vagyok a feltámadás, és az élet, mondta a keresztre feszítést felvállaló Jézus a négy napja elhunyt testvérét, Lázárt sirató, de a Teremtő jó szándékú akaratában töretlen hittel megbízó, és megnyugvó Máriának. Lázár halottaiból feltámadott, és a keresztre feszítése után harmadnapra feltámadt a Megváltónk is.

És Jézus monda: én vagyok a feltámadás, és az élet: aki hisz énbennem, ha meghal is, él; és aki csak él, és hisz énbennem, az nem hal meg soha. Hiszed-e ezt?

Folytatva a gondolatot, akarjuk-e a feltámadást, hisszük-e gyerekeink, unokáink, és az ő utódaik magyarként való megmaradásának esélyét szülőföldünkön.

Akarjuk-e a teli bölcsőket, hiszünk-e abban, amit megboldogult Hodossy Imre püspök úr oly sokszor hirdetett ősi templomunkban, hogy akinek az Isten ad báránykát, ad neki hozzá legelőt is.

Ha akarjuk, és miért ne akarnánk, akkor, úgy gondolom, és hiszek abban, hogy sikerre ítélt magyar nemzetünk részeként, itt a délvidéki Bácsfeketehegyben, és magyar őseink szálláshelyének mindegyikén, sikerre ítélt közösségi, és egyéni sors vár ránk.

Mindannyinkra, magyarokra, és a nem magyarokra egyaránt.

Pál Károly

MUNKÁLATOK AZ IPARI PARKBAN

Az ipari park infrastruktúrájának kiépítésén már hosszabb ideje fáradozunk, és most egy újabb lépést tettünk a megvalósítás érdekében.

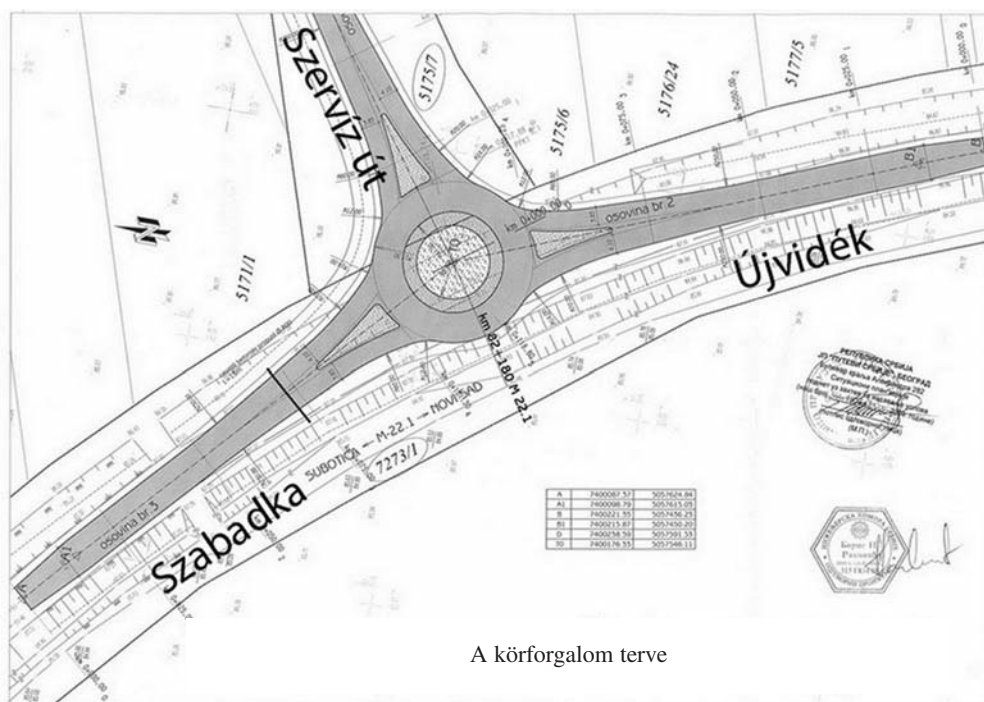
Kishegyes Község önkormányzata, a Tartományi Nagyberuházási Alap és a Vojput Közvállalat képviselői március 25-én, egy sajtótájékoztató alkalmával aláírták az ipari park bekötőútjának kivitelezéséről szóló szerződést.

A Nagyberuházási Alap pénzeli a 20 millió dinár értékű beruházást, a kivitelező pedig a Vojput Közvállalat lesz. A körforgalom nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a forgalom a magisztrális útról az ipari park szerviz (fő) útjára tudjon csatlakozni.

Az elkövetkezendő napokban várhatóan lezárul a szerviz úttal kapcsolatos papírológia is, ami azt

Csoré Róbert, Kishegyes község polgármestere és Rajna Kilibarda, a Vojput Közvállalat képviselője

A körforgalom terve

jelenti, hogy belátható időn belül megkezdjük annak kiépítését. Erre szintén a Nagyberuházási Alap biztosít eszközöket.

Mivel a malom építése és felszerelése pillanatnyilag is folyamatban van, továbbra is szükség van arra, hogy járható utat biztosítsunk a számukra, addig amíg a szerviz út és a körforgalom elkészül. Ebből a célból törött kővel kijavítottuk a nagyobb lyukakat a Malom úton, és folytattuk az út kövezését a malom előtt is.

Krisztián I.

OLVASÓI ÍRÁS

A REMÉNYKEDÉSEK ÉS CSALÓDÁSOK KORA

„Aki arra vágyik, hogy elhagyja színterét, az nem boldog.”

Először is elnézést szeretnék kérni, hogy ily gyengén, ily otromba módon, állandóan idézetekkel fényezem írásaimat, de véleményem szerint pár sor egy sokat tapasztalt, nagyra becsült embertől, aki a szavak, a mondatok, tehát az irodalom fergetegéből nyerte erejét, annak idézeteit, írásait meg kell becsülni, és értékelni kell. Sokkal többet el lehet mesélni, át lehet adni ily módon.

Visszatérve a bekezdésre lehet, jobbat is kitalálhattam volna, de a cseh irodalom egyik nagyságától, Milan Kunderától idézni, mindig felemelő. Igaz ma már kizárólag francia nyelven publikál, de szerintem találóan ráillik jelenkori helyzetünkre, a reménykedésre, hogy egyre jobb lesz, de végül egyre csak kilátástalanabbnál kilátástalanabb helyzetbe csöppenünk.

Szerintem, rengeteg ember, munkás küzd azzal a problémával, amelyre ráillik az írásom bekezdése, mely szerint nem sok boldog ember létezik. Rengeteg példát tudnék felhozni, azzal kapcsolatban, hogy mily sok ember gyötrődik a reménytelenség piszkában. Magam előtt látom szinte, azok arcát, akik legszívesebben, búcsút mondanának munkahelyüknek, ahol a szép jövőből, kecsgetető ígéretekből már teljesen elégük lett, bátran hátat

fordítani az elégtelennek, s tárt karokkal tartani a fényesen csillámló jövő, vagy akár sokkal jobb munkahely felé. De kevesen ezt teszik. Én sem, hogy teljesen őszinte legyek, egyszerűen nincs jobb. Az a véleményem, hogy nagyon sok ember szeretné elhagyni élete színterét, úgy mond színvonalát, de mégsem teszi, valami rosszalló, fenyegető, csúnya érzés miatt. Félnék az emberek már csak simán jobbat remélni is, ilyen drágulások közepette.

Érdekes, én még mindig, a felénk oly kedvelt száz dináros órabérért törtetek nap, mint nap, persze bejelentés, és semmi egyéb juttatás, vagy akármi nélkül, de az árak mágikus módon egyre csak emelkednek. Lassan már egy egyszerű reggelire sem keresem meg a rávalót, egy kemény munkaóra után.

A lét elviselhetetlen nehézsége. Ilyeténképpen lehetne jellemezni jelenlegi viszonyainkat. Persze, biztosan sokan rájöttek már, hogy jelen esetben egyszerűen kénytelen vagyok meggyalázni egy méltán hírhedt Kundera által ihletett regénycímet, de e mondat, a könnyűség-nehézség szavak felcserélésével teljesen körvonalazza azt, ami felénk, kis községünkben mutatkozik.

Sok vélemény napvilágot látott, azzal kapcsolatban, hogy mi okozza ezt a hatalmas méretű leépülést. Sehol, vagy csak nagyon kevés helyen vannak bejelentve a munkások, nem fizetik utánuk az adót, az óriási gazdasági válság, amelyre kivétel nélkül mindenki hivatkozik, pedig az már rég elmúlt szerintem. Mily irigylésre méltó gazdagság jellemezte vidékünket, mily boldog mosoly, pír öntötte el az emberek szívét, ha kézhez kapott fizetésükből, egyszerűen minden szükségesre futotta, ami normális is lenne. Hol vannak már azon idők, mikor Vajdaság még Szlovénia szintjén állt, vagyis az ottani népesség teljesítőképességével volt, ha nem is azonos, de mindent figyelembe véve versenyképes.

Hol tart ma Szlovénia, s hol vagyunk mi Európa színterén? Egyszerűen komikusnak tartom a drágításokat.

Bebizonyította Szerbia, hogy a létminimum legalján tengődő emberkébe is lehet még egy hatalmasat rúgni. Ilyen élet, ilyen jelen, s jövőkép láttán, ilyen drágaság, s nyomor közepette elgondolkodom azon vajon világunk, s benne mi is, életünk nem más, mint egy rossz tréfa. A filozófia egyik hatalmasága, az örök pesszimista Schopenhauer mondta ezt egykoron, és lehet, hogy neki van igaza, vagy ha nem is, de rendkívül közel jár hozzá.

Édesanyámtól származó nemrég hallott történetben, amelynek a hegyesi piac ad színteret, kirajzolódik egy

az állam egyik, ha nem legszegényebb régiója, községünk, pedig ennek a területnek a központja a munkanélküliséget, szegénységet tekintve. Egyszerűen nevetség, közröhej tárgyának vélem magam, s itteni környezetem, hogy milyen módon, mértékben használnak ki, és teszik létünket elképesztően nehézé. Nem szeretném a végtelenségig szaporítani a szót, untatni üres frázisokkal az olvasót (lehet ez már meg is történt?). Negatív véleményemet, világgépemet nem szeretném rá erőltetni senki ember fiára, de racionális nézetnek tartom azt, hogy egyszerűen drágul minden, nehéz a pusztá lét-

idős nénike görnyedt alakja, aki egy kiló burgonya megvétele helyett, csak csupán három nagyobb darabbal is teljesen elégedett volt, azon okból kifolyólag, hogy nem bírt többet vásárolni. Nevetséges, és egyben lesújtóan szomorú. Milyen lepusztult társadalom, és milyen üres, gyenge, és nincstelen község jelenkorban a miénk. Szeretem a falumat, nem arról van szó, de ha már tisztességesen, adókat fizetve élek, elvárnám, hogy legalább tisztességes, normális, s ne irreális árakon kapjuk meg a különböző létfontosságú dolgokat: a tejet, a kenyeret, a krumplit, a cukrot, csak hogy többet ne is soroljam, pont azokat, amelyeknek nagy részét, nálunk, Vajdaságban termelik meg. Az áram drágításáról már nem is beszélve.

Még hogy Vajdaság nem fejőstehén? Még csak most folyik igazán a kiszipolyozás. A nálunk megtermelt javakat oly mértékben, s nagyságban használják fel máshol, hogy teljesen versenyképtelenné válunk az ország többi részével szemben. Így nem is csoda, hogy ez

fenntartás is, siralmas helyzetünk, szép jövővel egyhamar nem nagyon kecsegtető életforma, de ahogy a mondás is tartja, a remény hal meg utoljára. Nálam még épp, hogy pislákol.

Természetesen, véleményem egy a sok közül, s imádkozzunk, hogy helyzetünk jobbra fordul, és nem marad idült. Reménykedem benne, hogy rövid kis cikkem, nem sért, vagy ragad dühbe embereket, nem vádolni akarok, s nem is csak negatív, pesszimista dolgokat írni, szeretnék én is hinni jóhiszeműen, hogy lesz még szép világ, drágulás, nyomor, és kedvtelenség nélkül. Sajnos nagyon nehezen megy.

Reménykedem, hogy véleményemre egyszer még méltóan, s sokatmondóan rácsafolnak.

Csá

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

HA CSAK EGY KICSI HIÁNYZIK

Hiszem, hogy azt hiszik, hogy már jó lenne, ha igazából és nem csak meteorológiailag, vagy csillagászatilag is bekövetkezik a tavasz, hogy megjönne a jó idő, ki lehetne menni, tenni-venni, dolgozni, mert már elégük van a renyhe TV nézésből. Ez mellett már újból egy reklám a címem. Pedig, tudjuk, unjuk, a reklámokat. Főleg az ilyen többnyire félrevezető és nem etikus reklámokat, amik, sajnos, ha mélyebben megnézzük, nagyon is, a kispénzű, átlagos néző kárára vannak (igaz nem nyíltan, de, mint egy pszichológiai fegyver, burkolva), arra várva, hogy azok egy gyöngye pillanatukban bedőljenek, neki. Sajnos, aki ilyen hitelt, amit a fenti szlogennel reklámoznak, vagy, ahogy mi mondjuk kreditet, felvesz az, az ember, jobb lenne, ha inkább kötelet venne, és felkötné vele magát, legalább jelképesen. Hú, és mindjárt? Igen, meg is magyarázom, hogy miért.

Hogyan is keletkezett a kredit?

A feudalizmus végén, a kapitalizmus elején, megkezdődött a kereskedelem globalizációja, tehát, a különböző helyen termelt árúk eljutottak a vevőkhöz a világ más pontjaira is, és ezt ki is kellett fizetni. Igen ám, de már akkor is voltak olyan polgárok, akik nem homlokuk verítékével, hanem egy „kicsit” kockázatosabb módon, útonállással, vagy más erőszakos úton, természetesen az sem volt, sem törvényes, sem becsületes, akarták életüket jobbra fordítani, a társadalmi polcon magasabb helyet elfoglalni. Ekkor az akkori bankárok, (igaz egy bizonyos költségtérítésért és az árú értékéért) arra az ötletre jutottak, hogy a szegény kereskedőt, ügyfelüket, ne fosszák meg a pénzüktől és sokszor az életüktől sem a fenn említett haramiák, adtak nekik egy levelet, hogy vigyék el egy szintén bankár barátjukhoz, majd az kifizeti a levélben leírt pénzösszeget. Majd, amikor alkalom adódott, a kifizető is elküldött egy valakit, aki letétbe helyezett nála egy megfelelő összeget az előző bankárhoz, időnként ezt levelezésekben tudatták, igazolták egymásnak, és így épültek ki a mai bankok közötti kapcsolatok. Később már egy egész csoport bankár ezt elkezdte alkalmazni. Ez volt a hitellel, az akkreditív, ami a mai kreditek, hitelek alapja. Természetesen, ennek a szolgáltatásnak, mint, minden másnak, megvolt a saját ára.

Az akkori időktől a bankok és más pénzintézetek szinte nélkülözhetetlen részeivé váltak a társadalomnak, majd megszűntek az akkori bankok monopóliumi helyzete. Sajnos ma a kapzsiság és az uralkodási vágyuk a szolgáltatásaik reális értéke helyett, mivel, a neoliberális gazdasági rendszer, csak a piacon elért helyzetüket tartja fontosnak, és nem figyel, hogy azt milyen etikus/etikátlan módon érték el, a monopólium, vagyis a kiváltságos egyeduralkodó helyzetük a kisebb bankokat felfaló nagy-

bankoknak rémuralommá fajult. A politikai elit, ezt nem támadja, mivel a pénzügyi szektor Őket a zsebében tartja, és helyzetüket a pénz „szabad” mozgásának engedélyezésétől (?) teszi függővé.

Régebben, a kamat, tehát a pénzügyi szolgáltatások „értéke” reális volt, mivel a termelés, vagyis az újratermelt érték volt az a gazdasági mutató, ami kimutatta a hasznót. Különböző természeti előnyök, vagy más, mint például az ésszerűsítés, jobb termelékenység hatott a haszon nagyságára, de ez mindig fontosabb volt, mint a tőkét felhalmozó pénzintézetek spekulációi. A természeti előnyökért, mint a jó úthálózatok, természeti és bányakincsek birtoklása, háborúkhöz is vezetett. Ma már a béke is a tőke kívánságaitól, magyarul bélpoklosságától függ.

Így, ma nem csak a termelés, vagyis az újratermelt érték, de az egész életünk a pénzintézetektől függ.

Térjünk vissza a cikk elejére. Miért ajánlom a tisztelt polgárnak, hogy a hitel felvétele helyett, inkább a legborzasztóbb alternatívát válassza?

Először is a ritka kivételre az egész nem vonatkozik, de a szegény nincstelen többség, nem tud eleget tenni a hitelfelvétel föltételeinek. Nem tudja a hitelből megvett áruval kitermelni annak az árát, és a hitel költségeit, majd ennek rendezésére, újból, és újból hitelt vesz fel, a keresetét már túlterhelve, ingóságát betáblázva, amivel a hitel nem törlesztése után földönfutó nincstelenné válik, majd ezután, a már említett kötélre sem futja, hogy felakassza magát.

Hogy, hogy most a hitel nem jó? Hiszen már a vízcsapon is az folyik, hogy a hitel így, a hitel úgy teszi az ember életét jobba szebbé, főleg, ha csak egy kicsi hiányzik!

Csak, hát ki nézi meg az a rövid animáció ideje alatt, vagy utána, hogy erre a „kicsire” mennyi a kamat (60-70% és még több is)? Sajnos a hadarva elmondott szövegben erről egy szó sincs, csak, hogy azonnal hozzá lehet férni. Ez bizony nem becsületes dolog! Forronghatunk, lázadhatunk, de meg kell említenem, hogy az erő a tőke kezében van. Csakis úgy harcolhatunk ellenük, ha nem veszünk fel tőlük mindenre hitelt. Meggondoljuk, hogy mi a szükséges, és lemondunk arról, ami nélkül megvagyunk, vagyis a TV nem szed rá bennünket minden hülyeségre. Talán, ha leesik a kereslet az ilyen karvalytőke iránt, megjavul a kínálat, amúgy, az akinek van egyáltalán jövedelme ebből kiszámíthatja ami szükséges neki a minimális életre, a maradékot felhasználhatja részletlefizetésre, mivel a mesében sincs részletletagadás, de csak akkor, ha a befektetett tőke meghozza az elvárt hasznót.

Bíró Csaba

GYERMEKEINKÉRT

Kishegyes község Önkéntes Véradoi Egyesülete, **dr. med. Bíró István** tartományi képviselő munkaterve alapján a Kishegyes–Topolya Községközi Rákellenes Egyesület közreműködésével, azaz a tartományi Női fórum és a községünk női szervezetei, valamint a tartományi Egészségügyi titkárság, és mindenekelőtt **dr. med. Csengeri Attila** tartományi egészségügyi titkár, a kishegyesi Egészségház és a verbászi Általános Kórház, mint intézmények, majd első sorban a topolyai, verbászi és szenttamási Egészségházak szakorvosai önzetlen hozzájárulásával Február 4. a RÁKELLENES VILÁGNAP. Ez alkalomból beindította és márciusban, a RÁKELLENES HÓNAP folyamán a községünk hölgyei számára törvény adta lehetőség keretein belül, miszerint MINDEN 45, azaz 69 életév közötti NŐ 2 ÉVENTE JOGOSULT térítésmentes MAMMOGRÁFIAI VIZSGÁLATRA (SzK 2011.február 8.-án megjelent 7 sz.HK), lefolytatta a MELLVIZSGÁLATOK I. FÁZISÁT. A vizsgálatok folyamatosan, hét szombaton történtek, Lovcénácon február 5 és 12.-én amikor dr. Csengeri Attila is vizsgált, Kishegyesen és Feketicsen február 19 és 28.-án, azaz március 5, 12 és 19.-én, amikor egyben az első fázis záró vizsgálatai kapcsán községünkbe látogatott **dr. med. Periša Simonović** az Egészségügyi Minisztérium államtitkára, valamint **Vladislav Čobanov** a tartományi Egészségügyi alap egyik igazgatója. Betegség végett sajnos nem lehetett jelen **doc. dr. Branislava Belić** a tartományi Képviselőház alelnökasszonya.

A vizsgálatokon a Választói nyilvántartás alapján névre, vezetéknevire, lakcímre önkénteseink által kikézbcsített ÉRTESÍTÉSEK alapján, a mellékelt, odahaza kitöltött KÉRDŐÍVVEL megjelent nők bármely legkisebb indikáció alapján a vizsgáló szakorvostól beutalót kaptak MAMMOGRÁFIAI vagy ultrahangos vizsgálatra a kishegyesi Egészségház RTG osztályára. Vizsgálat után minden nő NYOMTATVÁNYT kapott a mell önvizsgálatára vonatkozó utasításokkal az őt megvizsgáló szakorvostól, a mammográfiára vagy ultrahangvizsgálatra utalt szemé-

lyek pedig a helyszínen DÁTUMOT és IDŐPONTOT kaptak a jelenlévő nővérektől az RTG osztály, azaz nőgyógyászati vizsgálat esedékes időpontjáról. Minden vizsgálaton megjelent személyt távozása előtt teljes adataival bejegyeztünk.

Lévén, hogy Szerbiában évente mellráktól 4000, méhnyakráktól 1400 asszony megbetegedését regisztrálta az erre vonatkozó kimutatás, ennek vetületében Községünk területén a következőket eredményezte a mellvizsgálatok első fázisa:

Az első célcsoport 1523. 50 – 65 életév közötti nőt ölelt fel, ebből 237 téves bejegyzés folytán 1268 asszony vehette át az értesítést. 1002, azaz 79,02 % jelent meg vizsgálaton, ebből 278/5 azaz 27,74% nő esetében találták a szakorvosok indokoltnak a további mammográfiái vagy UH vizsgálatot. (Ez a szám nem öleli fel a mammográfiái vizsgálatot személyesen igénylő nőket.) Összesen 11, azaz 4% volt sürgős eljárást igénylő diagnózis, ebből eddig 9 esetben megtörtént a sebészeti beavatkozás, további két esetben most történik annak előkészítése. Az első páciens, akit február 28.-án személyesen dr. Csengeri Attila tartományi egészségügyi titkár műtött meg Szabadkán, már március 2.-án, a sikeres műtét után elhagyta a szabadkai kórházat és további gyógykezelésen vesz majd részt.

A 278 beutaltból eddig 50 mammográfiái vizsgálatot végezett el a kishegyesi Egészségház radiológus-technikusa. Az elkészült felvételek sajnos még ebben a pillanatban is leolvasásra várnak! Ugyanis annak ellenére, hogy a múlt esztendő folyamán nemcsak bevezető előadásokat szervezett községünk mindhárom településén, az Önkéntes Véradók községi Egyesülete a tartományi Egészségügyi titkár személyes hozzájárulásával biztosította Egészségházunk röntgen-technikusa és röntgen szakorvosa továbbképzését. Soron kívül, a kamenicai Intézet mammográfiái osztályán, annak céljából, hogy az Egészségházunkban a múlt évtized folyamán kihasználatlanul álló, „BENETT” C – 45 Modellű, 1532 szériaszámú mammográf által végre a rászorulóknak szolgáltatásban beindulhassanak a vizsgálatok. (Talán az elmúlt évek mindegyikében egyetlen esetben segített, segíthetett volna a diagnózis korai, korábbi megállapításában?)

Az rtg technikus el is végezte a megfelelő szakosítást, nem úgy, saját elhatározásából az Egészségházunk röntgenológusa, ami csak közvetlenül a február 5.-én beindított vizsgálatok előtt derült ki. Mellesleg, a tartományi Egészségügyi titkár mentesítette a szakosítás 120.000din előzőleges befizetése alól is az Egészségházat az-az, az önkormányzatunkat. De ez még nem minden. Az Önkéntes Véradók Egyesülete ezek után mégis biztosította a felvételek leolvasását a szenttamási EH röntgenológusa által, aki díjmentesen, március 26 és április 2.-án még útiköltséget sem igényelve, szívesen vállalta a munkát a kishegyesi Egészségházban, de erre nem kerül-

hetett sor, lévén az Egészségházunk radiológus-szakorvosa ettől személyesen „eltanácsolta“!

Így az 50 mammográfiai vizsgálat eredményére február 8 óta, még ma is várnak a megvizsgált asszonyok. A kérdés csak az, mi történik, ha netalán egyetlen esetben is rosszindulatú a folyamat? Remélhetőleg közös hozzájárulással hamarosan sikerül megoldani a felvételek leolvasását.

Megjegyzendő, a Választói névjegyzék hiányossága lehetővé tette, hogy minden megjelent személy megvizsgálthassa magát. Így a célcsoporton kívül egy-egy 16 éves diáklánynál, 19 éves lánynál és 21 éves fiatal anyukánál, az-az egy 45 éves férfi esetében is felfedezhették a szakorvosok az elváltozásokat.

Sajnos, lévén, hogy az Egészségház feketicsi Egészségügyi Állomása épületében, állapotánál fogva egyidejűleg nem tudtunk elegendő és megfelelő rendelőt biztosítani, nem úgy, mint Lovcénácon és Kishegyesen, így február 26.-án nem tudtunk fogadni 9 nőgyógyász-szakorvost, akik felajánlották mintegy bevezetőül a márciusi rákellenes hónap további vizsgálatai előtt, hogy azon a napon részt vegyenek a vizsgálatokban és ezen egyedi alkalommal délelőtt 8 – 12 óráig mintegy 500 nőt megvizsgálhassanak. Eerre alkalmas hely a M.E. emeleti nagyterme lett volna, ugyanis 12 órától a lenti nagyteremben a Mátyásnap borrendezvény volt, melynek házigazdája ez alkalommal meg is vendégelte a vizsgálatok után a három szakorvost. A drámai szekció tréningje végett a fenti nagyteremben nem kerülhetett sor azon a délelőttön a vizsgálatokra, így kénytelenek voltunk visszamondani a kilencből 6 orvos jövetelét, vizsgálatait és a mellvizsgálatokat, melyek során 3 orvos 150 nőt vizsgált meg, kénytelenek voltunk megszervezni egy rendelőben, a kartonosban és a kötözőben, melyeket a kimaradt fűtés hiányában mindössze két kvarckályhával lehetett melegíteni.

Az említett napon a megjelentek megláthatták az épület külső és belső állapotát. Ekkor hangzott el a hangos követelés: „ez az épület, melyet apáink, dédapáink építettek, nem hanyagolható tovább!” Az elkövetkező mindössze hét nap alatt 739 feketicsi lakos támogatta aláírásával követelését az épület felújítását, megfelelő felszerelését az általános és szakrendeletek biztosítása céljából, ami Feketics nagykörű lakosságának 21,94 %-át, községi szinten pedig 6,86 %-át képezi! Lévén Feketicsi viszonylatban a polgári indítványhoz az említett lakosság 10%-a, községi szinten pedig 5% szükséges. Az aláírt követelményt átvette a község elnöke, mint az Egészségház törvényes alapítója - Kishegyes község képviselője. Ugyanis az Egészségügyi törvény 48. szakaszának 1. pontja és 13. szakaszának 5. pontja (Szk 107/05, 72/09, 88/10 és 99/10 sz. HK) értelmében 2005 decemberétől: „az alapító, azaz a községi önkormányzat köteles biztosítani az anyagi eszközöket az egészségház építésére, fenntartására és felszerelésére. Az anyagi befektetések a helyiségek, egészségügyi és más eszközök, szállítóeszközök valamint számítástechnikai eszközök

folyó biztosítására és fenntartására.”

Mindemellett az Önkéntes Véralók Egyesülete még 2006.-ban követelte az elhagyatott fogászati rendelő rendbehozatalát és műbehelyezését valamint még 2007 novemberében megszervezte a gyermektanácsadó salétromtól omladozó helyiségeinek kimeszelését és most is meg fog tenni minden elérhető annak érdekében, hogy az épület fel legyen újítva, szerelve és lehetővé váljon a szükséges általános és szakorvosok helyi rendelése is.

Mint ahogy mindent megtettünk az egyik betegszállító jármű biztosításának érdekében is, teszünk és tenni fogunk mindannak érdekében, hogy minden kisbabasíráshoz (ha a kisbabákat nem a gólyák hoznák), elsősorban a mell és az immár negyedik esztendeje megoldatlan, akadozó nőgyógyászati vizsgálatok megszervezésével egészségesebb anyukák legyenek. A kisbabákat pedig egészségházba, ne annak elhanyagolt épületébe vihessék tanácsadásra. (A takarítónőknek pedig a többiekkel együtt ne kelljen minden nap attól tartaniuk, hogy az épület előtt a külső vakolat, benn pedig a mennyezet szakadhat a fejükre.)

Reméljük a Helyi Község Tanácsa is, ezúttal támogatja ezt az indítványt és az Önkéntes Véralók Egyesülete ez alkalommal nem marad magára, mint négy évvel ezelőtt, amikor indítványozta, hogy az akkori törvények ellenére, polgárainkat a verbászi kórház is fogadja. Így a verbászi kórház nem jutott a volt topolyai kórház sorsára és 2007 óta, felmondások helyett többek között 42 polgártársunk van állandó munkaviszonyban Verbászon az Általános Kórházban.

Októberben, a MELLRÁKELLENES HÓNAP folyamán pedig folytatjuk a díjmentes mell és nőgyógyászati vizsgálatok szervezését!

KÖSZÖNETTEL MINDAZOKNAK, AKIK ÖNZETLENÜL SEGÍTTÉK FÁRADOZÁSAINKAT!

2011. március 31.-én,
A Választmány elnöke
Fehér András

A VENDÉGLÁTÁS ABC-JE

A felszolgálásról II. rész

Elérkeztünk a felszolgálás azon pillanatához, amikor a pincér megkezdí vagy megkezdheti az ital kínálását.

Ehhez a folyamathoz szükséges tudnivalókat szeretném ismertetni cikkemben. Néhány pontban lehetne összefoglalni azokat a dolgokat amelyek a felszolgálás ezen fázisában elengedhetetlenek.

Ami alapvető az a megfelelő készlet. Tudni kell milyen minőségű és mennyiségű italkészlettel rendelkezünk, annak érdekében, hogy tudjunk mit ajánlani a vendégnek illetve, hogy elkerüljük azt a kellemetlen helyzetet, hogy a felkínált ital elfogyott.

A pohárkészletet is tudnunk kell miből áll. Itt is fontos a megfelelő felszereltség.

1. vizespohár
2. likőröspohár
3. pálinkáspohár
4. martinis- vagy vermutos pohár
5. konyakos vagy whisky-s pohár
6. sörspohár
7. fehér- és vörös borospohár
8. pezsgőspohár

Fontos még tudni azt is, hogy a különböző italokat milyen hőmérsékleten kell felszolgáltatnunk, pl. a vörösbort tilos 20°C vagy 17°C alá hűteni. Ez érvényes a desszertborra és az átmeneti, roséborra is.

A konyakot testhőmérsékleten illik felszolgáltatni vagy pedig a kehelypoharat melegítjük 34°C-ra. Tilos jeget hozzáadni!

Kötelező tudni milyen alkalomról vagy összejövetelről

van szó. Esküvő, eljegyzés, kereszteleő, miniszteri, vagy politikusi összejövetel, teadélután, cocktail party, stb.

Vannak esetek, amikor a pincérek felszolgálótálcáról kínálják az italokat. Fontos megemlíteni a pincérek megjelenését. Tudni kell továbbá, megfelelően közlekedni a tálcával.

Ilően, kedvesen kell megközelíteni a vendéget, se túl hangosan, se túl halkán kell megszólítanunk, megkérdeznünk óhajt-e valami italt és elmondani miből választhat.

Térjünk ki az éttermekre. Az éttermekben, jó esetben, van itallap, ami jelentősen megkönnyíti a pincér dolgát, mert csak a vendég kezébe kell, hogy adja azt és esetleg segítsen a választásban. Viszont fontos követelménye az itallapnak, hogy hiteles legyen. Az italtartalék meg kell, hogy egyezzen az italkészlettel! Mindezt a teremfőnöknek és a pincéreknek is tudnia kell.

A pincérnek tudnia kell ajánlani is italt a vendégnek. Tudnia kell, hogy az elfogyasztott étel után mit ajánljon a vendégnek, pl. húsetel mellé milyen bor illik. Halételek után általában rosé-t vagy rizlinget szolgálunk fel. Vörös hús mellé felszáráz- vagy száraz vörösbor illik, fehérhús vagy szárnyasok mellé fehérbor dukál.

Az ebéd vagy vacsora általában kávéval és desszerttel fejeződik be. Amikor a vendég nem kéri ezeket, a pincér édes, desszertbort kínál.

Fordítsunk egy kis figyelmet a desszertekre és azok felszolgáltatására. A desszert esetében is döntő tényező, hogy milyen eseményről van szó, hisz ettől függ magának a desszertnek a témája. Beszélhetünk a lakodalmi tortáról, gyümölcskosárról, gyümölcs-salátáról, aprósüteményekről, palacsintákról stb.

Lényeges itt is a megfelelő felszolgálás. Például, a lakodalmi torta felszolgáltatásához meg kell teremteni a megfelelő hangulatot, hosszú és édes életet kívánunk az ifjú párnak.

Ami a kellékeket illeti, fontos a desszertes tányér és evőeszköz, nehogy a vendég a pecsenyész villával fogyassza el a tortaszületet.

Remélem cikkeim nemcsak pusztán papírra vetett szavak maradnak és lesznek olyanok az olvasók közül, akik majd a gyakorlatban is hasznát veszik tanácsaimnak.

KÉSZÍTÜNK DÍJNYERTES PÁLINKÁT

(folytatás)

A tisztázás feladata az alkoholtartalom dúsítása, az aromaanyagok elválasztása a nemkívánatosaktól. Desztilláláskor három frakciót választunk szét: elő-, közép és utópárlatot. A kazánba töltött vodkához, hozzáadunk ízlés szerint, friss magozott meggyet és szárított meggyagot. Csak lassú fűtéssel tudjuk elérni az alacsony forráspontú káros anyagok leválasztását. Mikor a kazán hőmérséklete eléri a 40 fokot, beindítom az infúziós csepegőt, (dr. Vörösbaranyi István ötlete) a hűtőbe kész meggypálinkát csepegtetek, (ha meggyet főzök) ez benedvesíti a hűtő belsejét és megfogja a távozó aromák egy részét. Ez a csepegtetés a desztilláció kezdetéig tart. A hűtőn keresztülcsepegő 4-5 deciliter pálinka a középpárlatba kerül. Nagyon jó, ha tisztázáskor cérnavékony folyással indul a lepárlás, ilyenkor van idő az elő-párlat pontos leválasztására.

Az elő-párlatot (rézelejét) nem azért választuk le, mert ebe csak mérgező metilalkohol van, célunk inkább az alacsony forráspontú anyagok, aldehidek és az etilacetát kiszűrése. (Függetlenül, attól hogy a metanol forráspontja 13,6 fokkal alacsonyabb az etanolénál, a két alkohol kötődése miatt van belőle az elő-, a közép de még az utópárlatba is.) Sokan alaptalanul félnek a metanoltól, csak akkor mérgező, ha maga van. (A májban történő lebomláskor szervezetünk az etanolt részesíti előnybe, míg a metanol szabadon távozik, ha viszont valaki tiszta metanolt iszik lebontás során formaldehid majd ecetsav, keletkezik, mindkettő mérgező.)

Az elő-párlat mennyiségét a gyümölcs fajtája és a cefre minősége határozza meg. A befejeződését csak kóstolással tudjuk biztonságosan meghatározni. Minél precízebben határozzuk meg az elő-párlat mennyiségét annál kevesebb aromaanyag, megy kárba. (2009-ben főzött meggypálinkánál 0,4-0,45 litert vettem el minden hektoliter alszesz finomításakor) Mikor lefolyik 0,3 liter kezdhezzük a kóstolást. A kóstoló pohárba egy centiliter vizet töltünk, majd hozzáengedünk még ennyi párlatot, megízleljük, mikor a szúrós illat és a rossz íz megszűnik edényt kel cserélni, kezdődik a

középpárlat. (Ha a lepárlás vastag folyással kezdődik az elő-párlatba több lesz az etanol és az értékes aromaanyag.)

A lepárlást végezzük lassan, ne sajnáljuk rá az időt, az egész folyamat 5-6 óráig is eltarthat. A párlatot ebben a periódusban a levegő lehetséges kizárásával gyűjtjük össze. A középpárlat tartalmazza mindazokat az anyagokat, amelyek a pálinkánkat, mint élvezeti terméket meghatározzák.

Az utópárlat elválasztása már sokkal könnyebb feladat, három figyelmeztető jel is utal rá. Az első: megváltozik a párlat illata, majd néhány perc elteltével az íze is. A második jel, ettől a ponttól a párlat alkoholtartalma hirtelen csökken (lásd a diagramon). A harmadik, a páracsőre szerelt hőmérő (függőleges rész, a hűtő előtt) mutatója hirtelen emelkedni kezd. Ez a töréspont 2009-ben a meggyénél 24 grádnál (60 tf%) volt észlelhető. Ez az a töménység még messze a megszokott fogyasztási alkoholszint fölött van. Ha a minőséget helyezzük a mennyiség elé, most ismét edényt kell cserélni. A lepárlást folytassuk tovább, míg az alkoholtartalom 5 grádra (12,5 tf%) esik vissza. Az így kapott utópárlatot legjobb összegyűjteni majd újratisztázni, ismét szétválasztva a három frakciót. Feltevédik a kérdés,

mit tegyen az, akinek csak egy töltés cefréje van. Az elő-párlat lefolyása után el kell választani néhány litert, amit tömény állapotba hagyunk összeérni, (ezt a pálinkát vihetjük el pálinkafesztiválra) a desztillálást 16 grádig (40 tf%) fojtassuk, és így kapunk még egy másodosztályú pálinkát.

Mivel a páracső a kazán felé lejt, ami egy léghűtéses deflegmátorként is üzemel, (részleges kondenzáció) a víznek, és egy része a nagyobb szénatomszámú alkoholoknak, (kozmaolaj) kondenzálódik a csőben és visszafolyik a kazánba, továbbá az a tény hogy időbe leválasszuk az utópárlatot, a középpárlat alkoholtartalma eléri a 75%-ot is. (Én a sisakra még egy koronát is rátettem így növelve a részleges kondenzációt, ami +3%-ot jelent az alkoholtartalomnál.)

folyt.köv.
Horkai András

SZILÁDY JÁNOS A FEKETEHEGYI PRÉDIKÁTOR, MINT A VÁCI FEGYINTÉZET PAPJA

Szilády János lelkész, aki 1874-ben lett Feketehegy választott lelkésze, Bajáról került ide hozzánk. Az 1848-as szabadságharc és az 1867-es kiegyezés korában élt.

Papi családból származott. A reformáció prédikátorainak nyomdokaiba lép. Kereste a választ, hogyan lehet megőrizni a vallásos hitet, és az erkölcsöt a kapitalista világrendben.

Arany János tanítványaként komoly szépirodalmi ígéretekkel indult. Bátyja Áron halasi lelkész, 23 nyelvet beszélő turkológus, országgyűlési képviselő. Puritán életszemlélete volt, önbírálattal párosítva.

17 évesen iratkozik a teológiára. Tanáraitól azt tanulja, hogy a lelkész a népre támaszkodva végezze munkáját, menjen hívei közé, az ifjúság körébe, a polgári életbe, támogassa híveit az ipar, a földművelés területén, terjessze a nép-könyvtárakat. Ismeri Széchenyi eszméit és tetteit, ezekért lelkesedik. Külföldi tanulmányait saját megtakarított pénzén, és részben családi segédlettel kezdte. Két szemesztert is hallgat a Sorbonne-on. Hazajövet pesti káplán lesz, és így 3 évig a váci fegyintézet papja lesz.

Írja: Sorsom véletlen úgy akarta, hogy hivatalból közvetlen szemlélője legyen börtöneinknek, ismerője rabjainknak és rabjaink szomorú sorsának.

Szilády tapasztalásait, meglátásait az illetékesek nagyra értékelik. Írásait ebben a témában nyomtatásban megjelentetik.

A tanulmány 5 fejezetben tárgyalja a fegyházügyek kérdéseit.

1. Ami rabjaink
2. Hol áll a világ börtönüggyel –
3. A külföldi fegyrendszerek
4. A mi fegyrendszerünk
5. A magányban

Ezekben kifejti, hogy a fegyintézetet, a fegyrendszert a fegyencekhez kell mérni. A rossz börtön, célszerűtlen fegyintézet mindenütt kész veszedelem, és kár. Tény, hogy világszerte nagyon sok oly bűnös van, ki nem annyira a maga hibája, mint a társadalmi viszonyok hiányai miatt esett el. Minél rendezettebb egy ország társadalmilag, számát nézve annál kevesebb fegyence van. Iskoláink, népnevelésünk szomorú

Szilády János
(1839-1889)

1847 -1889
Feketehegyen
lelkész

állapotban van. A törvény erőtlensége, késedelme a legderekabb könnyelmű parasztlegényből, ha kiszorul a társadalomból, és futóbetyárrá lesz, romlatlan lélekkel.

Kiáll az mellett, hogy a –,a fegyintézetek legyenek olyanok, hogy a bűn –büntetése mellett ne hiányozzék ott a nemzeti atyai gondja se, hogy egy lélek is, mely még megmenthető, el ne vesszen.”

Elemezgeti a világ börtöneinek szokását.

A raboknak tervtelen közössége, együtt tartása, társas élete – veszedelem. Ezt ő nagy hibának tartja.

A megfélemlítés, rettegésben tartás, jutalommal édesgetés, inkább ront, mint javít.

Szilády a közös rabság eszméjét bírálja. Szerinte - „a fegyencet egyénileg kell megismerni, kitanulni jellemét, lelkiületét. Testileg is elkülöníteni a még nem romlott, fogékony fegyencet ez az osztályozás - elismeri, még végcélhoz nem vezet, de válaszütt elé teheti a fegyencet.”

Felhívja a figyelmet az ír példára. Ez a rendszer a magán és közös rabság vegyítése. Ebben a fegyházban az érdem szerinti megkülönböztetés létezik. A franciák a bűntények szerint osztályozzák a fegyenceiket.

A magánrabságról már többen is elálltak, - vallja ő. Véleménye az, hogy össze kell válogatni mindenünnen ami jó, elvetni ami elavult, alkot-

ni egy célszerű javító fegyrendszert. Úgy gondolja, hogy a fegyencek magánfogságban kezdenék büntetésük letöltését. Itt kellene megismerni a fegyenceket. Ne legyen túlszűfolt a fegyintézet. Fontosnak tartja, hogy a fegyencnek a fegyházban semmi előléptetésre, helyzete javítására, jutalma kilátására ne legyen lehetősége. A kegyelmezésre a rab részéről a lelkésznek a börtönigazgatónak hatalma ne legyen.

A fegyencet helyes irányba vezetni, általános műveltség által emelni lelkét, kenyeret adni kezébe szabadulás után –megszívlelendő cselekedet lenne.

A szellemi képzés a templomi, és iskolai oktatás lenne. Az írás, olvasás és számolás kötelező elsajátítása ajánlatos.

Fontosnak tartja a gazdálkodásra való képzést, valamint a kézművességek elsajátítását. Jó volna - írja, hogy ha a fegyházi tanács, ha tehetné, valami szolgáltatót, alkalmazást szerezne, hogy legalább megkezdhezzék a becsületes életet, ne cél nélkül menjenek a világba, mert az újrakezdés a legnehezebb számukra. Ezeket a gondolatokat melyek Szilády Jánostól származnak, aki később Feketehegy lelkésze lesz 1874-1889-ig, olyan fontosnak tartották, hogy könyv alakban nyomtatásban megjelentették.

Kórizs József

ELSŐ AZ EGÉSZSÉG

A végbél két gyakori betegsége

Most beszéljünk egy betegségsaládról, amelyről valami hamis szégyenérzet miatt, csak a végső esetben szólnak a betegek, habár e tünetekkel a lakosság nagy része -becslések szerint - 40-50 százaléka együtt él. Minél fejlettebb iparral bír egy állam, annál gyakoribb az aranyér és a végbélnyílás berepedése (anális fissura), a lakosság körében. Az Egyesült Államokban például a 40 év felettiek 60 százaléka szenved aranyér és anális fissurában, míg a harmadik világban szinte ismeretlen e betegség, ami a természetesebb életmód függvénye. Mindkét betegség megjelenési formájában elsősorban a székrekedésekre, székelésnél jelentkező fájdalomra, friss véres székletre panaszkodik a beteg, esetleg fájdalmas csomót is éreznek a végbélnyílásnál a bőrben.

Az előidéző okokra nem nehéz rátapintani: az emésztőszerveink, ez esetben a belekre erőszakolt természetellenes életvitel a felelős. A mozgásszegénység, a túlzott motorizáció, amelyet önös célokból kiszolgál a politikai elit olyanformán, hogy a központi garázsokat hebehurgyán a város főtereinek közelébe tervezi, illetve vonakodik városaink központjában betiltani a motoros közlekedést, vagy ha betiltják, a következő választásra politikai poénként meghirdeti annak újranyitását. Az élet mindenáron való „kényelmesebbé tétele” az, ami hozzájárul e betegségek elterjedéséhez. Emellett a rost hiányos táplálkozást, amelyből a bélmozgások renyhesége, azaz idült székrekedés származik, szintén kiváltó okként jelölhetjük. Még mindig dívik a fehérkenyér fogyasztása, habár orvosi kimutatások sokasága hozza összefüggésbe, nemcsak a fent tárgyalt két betegséggel, hanem a végbélrákra való hajlamossággal is. A korpás kenyér, a rostokban gazdag táplálék (kukorica, lencse, zöldpaprika, káposztafélék, hüvelyesek), a gyümölcsök, különösen az apró magvas fajták (málna, eper, szőlő stb.) és a csonthéjasok (mogyoró, dió, mandula stb.) hiánya napi étrendünkben továbbra is fennáll.

A diagnózis felállítása egyszerű orvosi vizsgálattal, illetve végbéltükrözéssel történik.

A fissura férfiaknál a hátsó, nőknél a végbél elülső részén keletkezik. Kiváltó okai megegyeznek a fenn elmondottakkal, amihez hozzátehetjük a sexuális eredetet is. Ameddig csak apró bevérzések, viszketés, tűrhető fájdalom kíséri a székletet, kenőcsökkel, kúpokkal és meleg fürdőkkel, székletlágítókkal enyhíthetők a mindkét betegség szimptomái. Ehhez társuljon a növényi rostokban gazdag élelmiszerek fogyasztása, amely csökkenti a székrekedést és az azzal járó erőlködést. A mélyebb berepedésnél, illetve az aranyér kifordulásakor már nem várhatunk eredményes gyógyulást, minden egyes széklet erős fájdalmakat okoz, ami újabb székrekedést produkál, és itt a bűvös kör végleg bezárul, a sebészeti beavatkozás mielőbbi igényével. Elterjedt kezelési módszer az injekciós skleroterápia. A sklerotizáló anyag befecskendezésével az aranyeres-csomók fölé (és nem bele), s így a nyálkahártya hegesedése révén érjük el a kedvező hatást. Ez a módszer a kisebb, vérző aranyeres csomók kezelésére alkalmas. A skleroterápiára nem gyógyuló nagy- elsősorban belső- aranyereket gumigyűrűvel szorítják el, ami az aranyér elhalását, fájdalommentes leelőkődését okozza. Az aranyerek lézerrel, infravörös és elektrokoagulációval is roncsolhatók.

Dr. Kerekes József, az intenzív terápia ny. főorvosa

A ZSIDÓK GYÓGYÍTÓ TUDOMÁNYA

A forró égőv alatt laktak a zsidók is. Vándorlásaik során sokféle járványnak voltak kitéve. Az egészségügyi intézkedéseket a vallási parancsokkal vitték keresztül. Így kerültek az egészségügyi rendszabályok- számos más vallási paranccsal együtt, összegyűjtve egy szent könyvbe, a Talmud-ba. Ezek a vallási mezbe öltöztetett egészségügyi törvények, az ún. Mózesi törvények, bölcs szabályokat tartalmaztak. Nagy részük még ma is helytálló.

A közélet és a magánélet legkülönbözőbb eseteire a Talmud adott útmutatást. Minthogy a vallási köteleességek közé felvette az egészség ápolásának a köteleességét, ezzel a hithű népet sok bajtól megóvta. Étél és ital dolgában mértékletességet ajánlott, és már akkor felismerte a reggeli főétkezés jelentőségét. A friss zöldségfélék fogyasztását javasolta. Az ember igyék vizet az étkezés után, mert aki eszik anélkül, hogy innék, az vért eszik és bélbajt szerez magának. Eltiltotta a zsíros, forró égőv alatt gyorsan romló sertéshús fogyasztását, rendelkezett a konyhaedények szigorú tisztán tartásáról, a tejes ételek erjedésének meggátolásáról, a beteg állat fogyasztásának eltiltásáról. Kötelezővé tette a levágott állat kivéreztetését, a fiúgyermekek körülmetélését, előírta a sűrű kézmosást, a nők rituális fürdetését, a betegek elkülönítését, majd ruházatuk elégetését vagy kimosását, a poklos után a lakás újrameszelését, a beteg fémedényeinek vörös izzásig való hevítését a tűzben stb. Az orvosi utasítások között szerepelt az is, hogy sebet kézzel nem szabad érinteni, mert az kézgyulladás idéz elő. E fejlett, tapasztalatokon nyugvó előírások mellett azonban természetfeletti erőkre vetett hittel, asztrológiával és mágikus szerekkel is találkozunk a Talmudban.

A Talmud rendelkezett az imák, az ünnepek, a halotti szertartások, a házasság, a polgári jog tekintetében is. De még az ilyen viszonylag fejlett kulturális viszonyok között sem haladt előre kellően az orvostudomány, mert a boncolás tilos volt. Az emberi anatómia megismerése nélkül pedig csak empirikus, tapasztalati ismeretekhez jutottak, az okokról mit sem tudtak.

Kórizs József

****MIT, MIVEL?***

"A FÜSZEREK BIRODALMÁBAN"

ŐFELSÉGE A BURGONYA

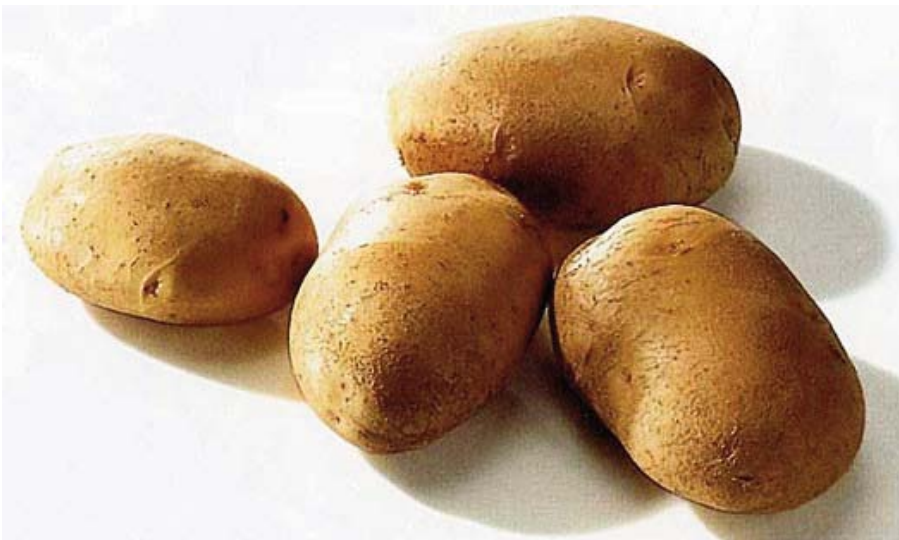
Valahogy, most, amikor a krumpli, ahogy mi hívjuk a burgonyát, a tavalyi 30 dinárról, lassan 80-90 dináros áron is kapható árucikké avanzsált, valahogy, nem nagyon tudnánk valakinek bema-
gyarázni, hogy ez a szegények eledele. Sajnos, pedig így van. Tudjuk, hogy Móra Ferenc Kincskereső kisködmönében ez volt az egyik főétel a „bundásgombóc” a hajában sült krumpli a „kertészpecsenye” mellett, mely névvel a sült töknek kedveskedtek.

Ma már ez a világon negyediknek tartott élelmiszer, ami a XVII században jutott át őshazájából, Dél- és Közép Amerikából Európába, ma már az egész világon megterem és fogyasztják.

Fajtájának száma felsorolhatatlan, tudjuk, hogy van, vagyis nálunk létezik két alapfajtája a fehér és a rózsaszín, a szétfőlős, és amely nem fő olyan könnyen szét, de a burgonyatermelő és nemesítő vállalatok, csak a saját fajtáikra, felhasználják az egész, abc-t. A legismertebb, ma nálunk a desíre.

Tudom, ma mindenhol megtalálhat, minden adatot a krumpliról, de ha megpróbálnánk, milyen komplett ebédet tudnánk kitalálni, felszolgálni, hogy mindenben legyen burgonya.

Induljunk el a krumplilevestől, itt is már lehet a klasszikus kolbásszal, vagy más sertés vagy baromfi hússal,

de megtalálhatjuk, mint francia krémlevest is. Utána a sokféleképen sült burgonya, akár hasáb, karikára vágva, pomes-frites, csippsz, vagy kifúrva és

gazdagítva. Bevallom, ez a nagybecskereki péküzem terméke, kitűnő volt.

Tehát, már a desszertnél tartunk. A kedvencem a krumplis tapsi, de, hogy itt is mennyi variáció lehet a különböző sós és édes csodák között, azt, hiszem, hogy még ebben a mai kompjuteres világban sem tudja senki.

Most veszem észre, hogy az evés előtt leöntött aperitif, ami vodka is lehet, azt is krumpliból főzik....

Tápértéke, íz világa gazdag, jó, aki nem szereti, az azt mondhatja, hogy sváb étel, de ma már

megtöltve. Garnírunak is lehet felszolgálni, de ne felejtsük el a kedvencünket, az újkrumplit, a krumplipürét, majd jön a krumpli fasírt és kis ezer kitalált és a fantázia mélyén rejlik, hogy nem mondjam égtájaktól függő fűszerezés terméke.

Egy időben nálunk a kenyér alkotórésze is volt a gabona őrlemények mellett, savóporral

minden kisgyermek kezében egy csipszes zacskót látok.

Használják Önök is sokoldalúan a krumplit, ne csak pürének, sült krumplinak, krumlipaprikásnak, nudlinak. Fantáziájuk, mint a krumpli elterjedése, ne ismerjen határokat.

Jó étvágyat!

szerk.

KERTI TÖRPE

BIOPERMETEZÉS

Minden kertészkedővel előfordult már, hogy elborzadt, amikor azt látta, hogy kedvenc növényeit levéltetvek százai lepik el. Az ellenük való védekezés számtalan módja jut ilyenkor az eszünkbe. Legszívesebben vegyszerek sokaságát vetnénk be ellenük. Azonban szerencsére léteznek kevésbé környezett szennyező módszerek is. Sajnos a katicabogarak és a fátyolkák, amelyek a levéltetvek természetes ellenségei nem mindig tudják eredményesen felvenni a harcot ellenük. A mai viszonyok között csaknem lehetetlen vegyszermentesen élni. Ha már kénytelenek vagyunk különböző mérgeket, vegyi anyagokat használni, azok környezetbarát, bio-szerek legyenek. Az egyik ilyen permetszer, amely a leggyakrabban kártevő, a levéltetű ellen nyújt kitűnő védelmet, a környezetre való ártalmas hatás nélkül.

A levéltetű károsít minden vadon tenyésző és termesztett növényt. A tetvek hihetetlen mértékben képesek elszaporodni, időjárástól függően évente akár 10-12 nemzedéket is létrehozhatnak. Kártételük abból adódik, hogy a növény nedvét szívogatják, amíg az teljesen le nem gyengül, fejlődésében visszamarad, majd elpusztul. Különösen veszélyesek a gyümölcsfákra. A fák törzsén fel-lefutkározó hangyák figyelmeztetnek arra, hogy a fákön levéltetvek vannak. A hangyák ugyanis gondozzák a számukra hasznos mézharmatot szolgáltatató levéltetveket. Bár a levéltetvek nyár elején jelennek meg tömegesen, folyamatosan kell ellenük védekezni már most is. Ha egy fánál csak elszórtan látjuk őket, segíthet a hajtáscsúcsok leveleinek leszedése, esetleg lemetszése. Ezt követően a fertőzött részeket gondosan el kell égetni. A legáltalánosabb védekezési lehetőség a permetezés. A

levéltetvek a levelek fonáki oldalán élnek, tehát a permetezésnél a rovarölő szereket oda kell kijuttatni, mert csak úgy érzük el a várt hatást! Kezelésnél ne várjuk meg, amíg a levelek a kártétel következtében összesodródznak, mert ilyen állapotban a permetezés már kevésbé eredményes.

A levéltetvek ellen a **káliszappan** a legfontosabb. Ez egy kenőszappan; növényi, illetve állati zsírokból és olajokból kálilúggal és kálium-karbonáttal készült kenőcs-szerű szappan.

Tipp: A káliszappan pajzstetvek ellen is jó. Fiatal facsemetéknél például - ha nagyon körbevették a vékony ágakat - mártsunk egy régi fogkefét nagyobb töménységű káliszappan-oldatba, és óvatosan dörzsöljük le a kérget. Még környezet- és egészségbarátabb alapanyagokból is készíthetünk permetszert. Levéltetvek ellen kiváló recept: száz gramm szétmorzsolt kamillavirágot esővízbe áztatunk, 12 órán át állni hagyjuk. Az oldatot 1:4 arányban hígítjuk, és 40 gramm káliszappant adunk hozzá.

Bertók Z. Tatjana

T R E N D I

Tippek, hogy azonnal kíváncsabbnak nézz ki a ruhádban, és egy jó varrónő is kell hozzá

Néha csúnya tréfát űz velünk a sors, amikor is akaratlanul kerülünk olyan helyzetekbe, hogy azt kívánnánk, bárcsak haza mehettünk átöltözni.

Viszont, ez az esetek többségében sajnos nem megoldható. Bármikor belekerülhetünk olyan szituációba, amikor aktuálisan viselt ruhánk véletlen elszakad, vagy összekenyjük valami makacs folttal, netán a legkínosabb helyeken leesszük, és persze ezek mindig akkor szoktak leginkább bekövetkezni, amikor esélyünk sincs arra, hogy haza ugorhasunk gyorsan átöltözni, de még olyan eszközök sincsenek a birtokunkba, amivel legalább kicsit orvosolhatnánk a helyzetet. Cikis helyzetek viszont akkor is elérhetnek bennünket, ha pusztán hanyagságból vagy figyelmetlenségből, nem a megfelelő ruhát választjuk. Ez bizony, sokszor még az előbb felsorolt bakiknál is kellemetlenebb tud lenni! Most nézzük meg, mik azok a legáltalánosabb hibák, amiket a következő tippjeink segítségével könnyen kijavíthatsz, sőt általuk még az egyszerű hétköznapi viseletedben is szexibbnek hathatsz!

Az sem árt, ha az ilyen vészhelyzetek esetére tartasz egy állandó varrónőt, akit rendszeresen meg tudsz látogatni! Ugyanis egy profi szakember, nagy segítséget nyújthat abban is, hogy a már használatban lévő és megszokott ruháid, némi igazítással, sokkal jobban passzoljanak rád, és izgatóbbnak hass bennük, ha majd újra felhúrod őket!

A blézer mindig szexi

A legtöbb ember, és bizony a férfiak is, nagyon vonzóknak találják, ha egy nő csinosan és elegánsan van felöltözve. Ennek a stílusnak pedig alapvető ruhadarabja egy kiskosztüm, és főleg a blézer. Te is biztos hallottál már arról, hogy a férfiakat nagyon be tudja indítani az a látvány, amikor egy nőn meglátják mondjuk a saját zakó kabátjukat. Azért, ne feledd, hogy ez a stílus esetleg otthon helytálló lehet, viszont a munkahelyen vagy az utcán irritálóan tud hatni, ha szó szerint lötyög rajtad a blézer, mint tehéne a gatyá. Ennek a kiskabátnak ugyanis pont az a dolga,

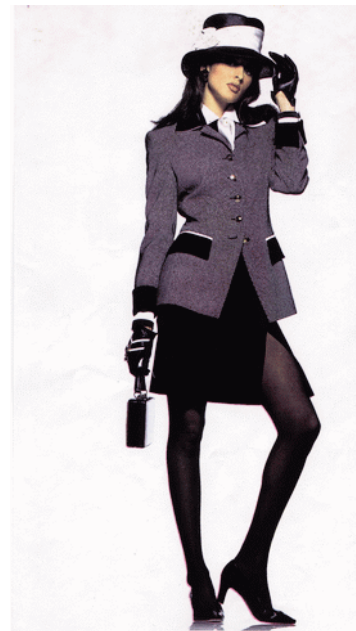
hogy tökéletesen rásimuljon az alakra és kiemelje azt! Úgyhogy, ha egyenes fazonú kabátkával rendelkezel, vagy csak nem tetszik ahogy a régi blézereid mutatnak rajtad, akkor kérj meg egy szabót, hogy szűkítse be, hátsó vagy oldalsó varrásokkal. Utána pedig már nyugodt szívvel viselheted régi-új öltözetedet, amiben biztos hogy lehengerled majd az embereket!

Itt is a méret a lényeg

Szerte a világon rengeteg nő követi el azt a hibát, hogy méreténél jóval kisebb számú ruhákat vásárol, sokszor bizony szándékosan. Ők ugyanis meg vannak győződve arról, hogy ezáltal csökkenthetnek arányaikon, az persze nem számít, hogy így inkább kiemelik a nem publikus testrészeket, nem hasonlítanak egy csinos és kíváncs, vonzó nőre. Soha ne vedd kisebb méretű ruhát, még akkor se, ha csak egy mérettel különbözik az eredeti konfekciótól! Sőt, ha szeretnéd a boltokban kapható tömegcuccokat egyedivé, és tökéletesen hozzád illővé varázsolni, akkor válassz egy-két mérettel nagyobbbat, és ha ezt elviszed a varrónődhöz, csodás dolgokat fog vele tudni művelni meglásd. Sokkal egyedibbé válhatsz majd általa, és ne félj attól, hogy a ruha nagy marad, ugyanis a fölös anyag úgy is lekerül róla a szabást követően. Egyedül azoknál a ruháknál megengedett a saját méret, ami vállban és csípőben tökéletesen passzol.

Táskák, melltartók, és egyéb pántok

Az ember nem is gondolná, hogy a különböző ruha és táskapántok bizony optikailag sokat ronthatnak, vagy éppen javíthatnak a megjelenésen! A manapság oly divatos, nagyméretű táskák, egyáltalán nem bizonyulnak jó választásnak, csak a kifutókon, a magas, sovány modelleken mutat jól. Ugyanis a nagy pántok és hosszú szíjjaik a táskákon, még inkább megrövidítik a testhosszát azoknak, akik alából filigránabb felépítésűek. Így egy alacsonyabb, vékony nő, még alacsonyabbnak, és teltebbnek tűnhet. Hasonló hatással vannak optikailag a melltartó pántok is! A sok szilikon és

egyéb vékony anyagból készült pánt, amit a gyártónál rátesznek, nem csak hogy nem tartós, de rövidíti a felsőtestet, tehát az ember zömökebbnek tűnhet általa. Kérd meg a varrónőt, vagy akár házilag is könnyedén kivitelezheted, hogy lecseréled a pántokat más, vastagabb anyagból készült egyedi pántokra, amik nem csak jól fognak mutatni, de vastagságuknak köszönhetően jóval tartósabbak is lesznek, ráadásul biztos, hogy tökéletes tartást fognak nyújtani hosszútávon!

Hosszított ujjak a kecses formáért

Szintén általános hiba, hogy az emberek nem figyelnek kellően oda arra, hogy milyen hosszúságú az adott blúzuk, vagy pulóverük ujjai. Általában persze rövidebb szokott lenni a kellesténél, ami esztétikailag sem vonzó, ráadásul nem is túl kényelmes, ha ide-oda csúszkál. A megfelelő méret az, amikor oldal-tartásban lógnak a karjaid a tested mellett, és így is a csuklód alá ér, egy hüvelykujj hosszal az anyag. Ügyelj mindig arra, hogy megfelelő hosszát válassz!

Forrás: <http://www.bien.hu>
Fekete Tímea

F E C S K E T O L L

MÉLYEN LÁTOM

Látom a tiszta kék égen,
csukott szemeim mélyén, de ébren,
látom, magasról jön, száll alá
s itt fészkel a szívemben s kétlem,
hogy tudod mily magasztos érzés ülni egyedül,
mikor gondolataid itt vannak veled ezren,
s látom a tiszta kék égen,
mit szabad szem nem érzékel
és erőt ad az érzés, mely féktelen,
a mélyből oda vissza emel,
ahol az univerzum megsemmisülni készül bennem.

Bácsi (Vajda) Sára

ÉDES ÉRZÉSEK

Édes érzések bénítják érzékeim,
gyilkos félelmek kínozzák érzéseim!
Hatalmas szenvedély söpör feléd,
kínzó vágy hajt egyre gyorsabban, mindent elsöpörve!
Vérem izzik, forr, mindent letarol.
Testem remeg, szenved,
hiányod úgy kínozt!
Minden mit érzek egyre erősebb,
nem múlik, úgy érzem soha el.
Mikor együtt vagyunk énekel a világ,
csak neked és csak érted!
Mellettem vagy, hallok a lélegzeted,
nem kell már semmi nekem.
Úgy szép minden ahogy van,
az édes érzés mit érzek leírhatatlan.

Verbászi Hajnalka

Elhunytak

Kósa Lídia szül. Vajda március 16, 73 évében
Kelemen János március 18, 73 évében
Szügyi József március 21, 62 évében
Keszeg Zsuzsanna szül. Kórizs március 23, 68 évében
Radiković Ilona szül. Pintér március 26, 74 évében
Samardić M. Branko március 25, 64 évében

ANYAKÖNYVI HÍREK

Újszülöttek

Celler Veronika kisfia **László Bence**
Szebenyi János és Katalin kisfiuk **Ákos**
Vujinović Slobodan és Vujinović Tót Tímea kisfiuk **Mark**

HELYESBÍTÉS

Az anyakönyvvezetői iroda elnézést kér Celler Veronikától a múlt havi számunkban történt elírásért. Megértését köszönjük.

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tího" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehegy, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószámlaszám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Bordás Katalin, Bertók Z. Tatjana, Fekete Tímea, Krisztián Irén, Dr. Kerekes József, Kórizs József, Lódi Andrea, Molnár Károly, Nagy Erzsébet, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Szukola Béla, Sztás Angéla, Tóth János, Juhász Attila. Készült Szabadkán a Grafoprodukt nyomdában 2011. április.

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матине српске. Нови Сад
659.3 (497.113)
FECSKE: bácsfeketehgyi havilap / szerkesztő Bácsi Róbert.
– 1. évf. sz. (2004) – Bácsfeketehgy. Zöld Dombok környezet- és
közösségfejlesztési szervezet, 2004. – Ilustr. : 30 cm
Mesečno.
ISSN 2217-3706
COBISS-SR-ID 201634567

